

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	14. 01.	20 19	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26-2/19-1		
VEZA:			
EPA:	627 XVI		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-5839
Podgorica, 24. decembra 2018. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 13. decembra 2018. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENANA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KULTURNIH DOBARA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ**, ministar kulture i **mr ALEKSANDAR DAJKOVIĆ**, generalni direktor Direktorata za kulturnu baštinu u Ministarstvu kulture.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KULTURNIH DOBARA

Član 1

U Zakonu o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list CG", br. 49/10 i 44/17) u članu 3 stav 3 riječi: „objekat u kojem se trajno čuvaju ili izlažu pokretna kulturna dobra,” brišu se.

Član 2

U članu 11 stav 1 tačka 15 riječi: “produžavanje trajanja svojstava i osobenosti” zamjenjuju se riječima: “preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite, radi očuvanja kulturnih vrijednosti, unaprjeđenja svojstava, osobenosti i značaja”.

U tački 16 riječi: “državni i lokalni planski dokumenti koji se izrađuju i donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje prostor” zamjenjuju se riječima: “javni dokumenti koji se izrađuju i donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata”.

Poslije tačke 24 dodaje se nova tačka koja glasi:

“25) Nosilac, odnosno čuvar tradicije je pojedinac, zajednica ili druga organizacija koja sprovodi, održava i prenosi nematerijalno kulturno dobro;”

Član 3

U članu 13 stav 1 poslije riječi „tehničkog“ dodaje se riječ „istorijskog“.

Član 4

U članu 16 stav 2 poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi:
„12) dokumentacija o kulturnom dobru.”

Član 5

U članu 18 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koja glase:

“(3) Zaposlenom u Upravi u vršenju poslova iz svoje nadležnosti za koje je potreban ferenski rad, izdaje se službena legitimacija.

(4) Sadržaj i obrazac službene legitimacije propisuje organ državne uprave nadležan za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo).”

Član 6

U članu 21 stav 1 na kraju tačke 2 umjesto tačka-zarez stavlja se zarez i dodaju riječi: „a za nematerijalno dobro osnovne podatke o nosiocu, odnosno čuvaru tradicije;“.

Član 7

U članu 23 stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) Kulturna vrijednost nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog dobra utvrđuje se na osnovu istraživačkih nalaza i drugih relevantnih dokaza o svojstvima, značaju i osobenostima dobra i njihovom valorizacijom.“

Na kraju stava 3 umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „režim i mjere zaštite.“

Član 8

U članu 24 stav 2 riječi: „organ državne uprave nadležan za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo)” zamjenjuju se riječju “Ministarstvo”.

Član 9

Član 26 mijenja se i glasi:

“(1) Rješenje o utvrđivanju statusa kulturno dobro, zavisno od vrste kulturnog dobra, sadrži:

1) osnovne podatke o kulturnom dobru (naziv, vrsta, godina nastanka, mjesto gdje se nalazi i identifikacione oznake);

2) kratak opis kulturnog dobra;

3) opis granice nepokretnog kulturnog dobra i granice njegove zaštićene okoline;

4) podatke o vlasniku i držaocu kulturnog dobra i zaštićene okoline nepokretnog kulturnog dobra, a za nematerijalno dobro osnovne podatke o nosiocu, odnosno čuvaru tradicije;

5) kategoriju kulturnog dobra;

6) podatke o objektu u kojem se trajno čuva ili izlaže pokretno kulturno dobro.

(2) Ako se kulturno dobro sastoji od više djelova na kojima više lica ima pravo svojine, u rješenju o utvrđivanju statusa kulturno dobro se, umjesto podataka o vlasniku i držaocu dobra, odnosno o nosiocu, čuvaru tradicije konstatuje vlasništvo više lica.

(3) Sastavni dio rješenja o utvrđivanju statusa pokretno kulturno dobro, koje je zbirka predmeta ili primjeraka, čini spisak predmeta sa identifikacionim oznakama, fotografijama i opisom svakog pripadajućeg predmeta.

(4) Rješenje iz stava 1 ovog člana donosi se u skraćenom postupku.”

Član 10

U članu 40 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se u pisanoj ili elektronskoj formi i dostavlja se putem pošte, neposredno ili elektronskim putem Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.”

Član 11

U članu 42 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Odredbe st. 1 i 4 ovog člana ne odnose se na zaštićenu okolinu nepokretnog kulturnog dobra.”

Član 12

U članu 45 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“(4) Odredbe st. 1 do 3 ovog člana ne odnose se na objekte koji nemaju status kulturno dobro a nalaze se unutar kulturno-istorijske cjeline, lokaliteta ili područja.”

Član 13

U članu 46 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Ponuda iz stava 1 ovog člana traje najmanje 60 dana.”

Član 14

U članu 49 stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Ugovor o kupoprodaji kulturnog dobra zaključuje se u pisanoj ili elektronskoj formi i dostavlja putem pošte, neposredno ili elektronskim putem Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.”

Član 15

U članu 51 stav 1 tačka 3 poslije riječi “pisanoj” dodaju se riječi: “ili elektronskoj”.

Član 16

U članu 52 na kraju stava 5 briše se tačka i dodaju riječi: „koji obezbjeđuje jamstvo u traženom iznosu u državi članici Evropske unije.”

U stavu 6 poslije riječi „dobara“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „antikviteta i umjetnina“.

Član 17

U članu 55 stav 1 poslije riječi „odmah” dodaju se riječi: „putem pošte, usmeno ili elektronskim putem”.

Član 18

U članu 60 stav 1 na kraju tačke 1 umjesto tačka-zarez stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno u skladu sa propisima države članice Evropske unije;”.

Član 19

U članu 61 stav 1 tačka 1 riječ „vršenja” zamjenjuje se riječju „sprovođenja”.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Uprava je dužna da redovno prati stanje kulturnih dobara u toku trajanja koncesije.”

Član 20

Poslije člana 62 dodaje se novi član koji glasi:

“Javno-privatno partnerstvo

Član 62a

(1) Za održivo korišćenje nepokretnog kulturnog dobra sredstva se mogu obezbijediti i iz javno-privatnog partnerstva u skladu sa posebnim zakonom.”

Član 21

Član 63 mijenja se i glasi:

“(1) Država članica Evropske unije (u daljem tekstu: država članica) može tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa njene teritorije, ako se taj predmet nalazi na teritoriji Crne Gore i ako je prije ili nakon protivpravnog odnošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost prema njenim nacionalnim propisima ili je takvim utvrđen u administrativnom postupku, u skladu sa članom 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

(2) Popis zbirki predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.

(3) Smatra se da je protivpravno odnesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu nakon isteka roka za privremeno iznošenje ili kršenja nekog drugog uslova kojim se uređuje privremeno iznošenje.”

Član 22

Član 64 mijenja se i glasi:

“(1) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa teritorije države članice pokreće se tužbom države članice protiv držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Crnoj Gori.

(2) Uz tužbu iz stava 1. ovog člana dostavlja se:

- 1) dokument sa opisom predmeta na koji se zahtjev odnosi i u kojem je navedeno da je riječ o kulturnom predmetu;
- 2) izjava nadležnog organa države članice da je potraživani kulturni predmet protivpravno odnesen sa njene teritorije.

(3) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od tri godine od dana kada je država članica saznala za mjesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica koje ga posjeduje, a najkasnije u roku od 30 godina nakon što je predmet nezakonito iznesen sa teritorije države članice koja je tražila povraćaj.

(4) Ako je potraživani kulturni predmet dio javne zbirke, koja je u skladu sa propisima države članice definisana kao javna i koja je u vlasništvu države članice, lokalnog ili regionalnog tijela u državi članici ili institucije koja se nalazi na njenoj teritoriji ili je sakralni predmet pod posebnom- zaštitom nacionalnih propisa države članice, postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako međunarodnim ugovorom nije određen drugi rok.

(5) Postupak povraćaja nije dozvoljen ako u trenutku kada bi postupak trebalo pokrenuti iznošenje kulturnog predmeta sa teritorije države članice koja je tražila povraćaj više nije nezakonito.”

Član 23

U članu 65 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu, pod uslovom da držalac kulturnog predmeta dokaže da je prilikom sticanja kulturnog predmeta postupao sa dužnom brigom i pažnjom, na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća.”

Poslije stava 7 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(8) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvo stranke, plaćenu cijenu, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti, ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim okolnostima.

(9) Troškove nastale prilikom sprovođenja odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je tražila povraćaj.”

Član 24

U članu 66 stav 1 tačka 3 riječi: “60 dana” zamjenjuju se riječima: “šest mjeseci”.

Član 25

U članu 70 na kraju stava 1 umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „kojima kulturno dobro može da bude izloženo.”

Član 26

U članu 73 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

“(3) Zaštitni znak na kulturnim dobrima sadrži naziv ispisan na crnogorskom jeziku i laticiničnom pismu, a može sadržati i naziv na drugom jeziku i pismu.

(4) Grb i zastava Crne Gore sastavni su dio zaštitnog znaka kulturnog dobra kojim se afirmiše ugled i dostojanstvo Crne Gore.

(5) Zaštitni znak na kulturnim dobrima ne smije da sadrži naziv druge države i njena obilježja.”

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 6 i 7.

Član 27

U članu 74 stav 2 briše se.

Član 28

Član 75 mijenja se i glasi:

“Redovno održavanje kulturnog dobra

Član 75

(1) Redovno održavanje kulturnog dobra je preduzimanje mjera zaštite na kulturnom dobru od strane vlasnika ili držaoca, za koje na osnovu stručne procjene Uprave nije potrebno izdavanje konzervatorskih uslova.

(2) Redovno održavanje sprovodi se na osnovu stručne pomoći Uprave.”

Član 29

U članu 77 stav 2 poslije riječi „namjenom” stavlja se zarez i dodaju riječi: „uz preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite”.

Član 30

U članu 81 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Odobrenje za istraživanja kulturnog dobra može se izdati pravnom ili fizičkom licu koje ima:

1) istraživačku licencu, odnosno odgovarajuću licencu u skladu sa propisima države članice Evropske unije;

2) elaborat istraživanja i zaštite;

3) obezbijedena tehnička i finansijska sredstva za vršenje istraživanja i sprovođenje mjera zaštite, odnosno tehnička i finansijska sredstva u skladu sa propisima države članice Evropske unije.”

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

“(7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje i potrebna dokumentacija iz st. 5 i 6 ovog člana dostavljaju se Upravi putem pošte, neposredno ili elektronskim putem.”

Dosadašnji stav 7 postaje stav 8.

Član 31

U članu 82 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“(3) Pravno lice iz stava 2 ovog člana dužno je da Upravi dostavlja fazne izvještaje u odnosu na rok i uslove za vršenje istraživanja koji su određeni odobrenjem iz člana 81 ovog zakona.”

Član 32

U članu 84 stav 2 pošlje riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Istraživačka licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispuni uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”

U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.

Stav 15 mijenja se i glasi:

“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih licenci propisuje Ministarstvo.”

Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.

Član 33

Član 85 mijenja se i glasi:

„Strana fizička i pravna lica koja nijesu državljani članice Evropske unije mogu da vrše istraživanja kulturnih dobara na teritoriji Crne Gore u saradnji sa domaćim pravim licem koje ima odobrenje iz člana 81 ovog zakona ako ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.“

Član 34

U članu 88 stav 1 tačka 5 riječi: „arheologa sa istraživačkom licencom ili da se radovi privremeno obustave i sprovede odgovarajuće arheološko istraživanje” zamjenjuju se riječima: “javne ustanove iz člana 122 ovog zakona ili da se radovi privremeno obustave i da ta ustanova sprovede odgovarajuće arheološko istraživanje.”

Član 35

U članu 89 st. 2 i 3 mijenjaju se i glase:

“(2) Planski dokument mora da bude usklađen sa studijom zaštite kulturne baštine (u daljem tekstu: studija zaštite).

(3) Uprava daje mišljenje na planski dokument, u odnosu na usklađenost sa studijom zaštite, shodno zakonu kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.”

Član 36

Član 90 mijenja se i glasi:

“Studija zaštite kulturne baštine

Član 90

(1) Studija zaštite je dokument kojim se obezbjeđuje zaštita, očuvanje i integracija kulturne baštine u okviru planiranja održivog prostornog razvoja.

(2) Studija zaštite obavezno sadrži:

- 1) osnovne karakteristike i razvoj područja;
- 2) identifikaciju i opis vrijednosti kulturne baštine: kulturnih dobara, potencijalnih kulturnih dobara i svih zona koje imaju vrijednosti kulturnog pejzaža;
- 3) ocjenu stanja;
- 4) analizu rizika;
- 5) smjernice i mjere zaštite;
- 6) grafičke priloge na kojima su obavezno predstavljene vrijednosti kulturne baštine i mjere zaštite.

(3) Studiju zaštite izrađuje i donosi Uprava, a njena izrada se može povjeriti pravnom licu koje ima konzervatorsku licencu.

(4) Bliži način i uslove za izradu studije zaštite i sadržaj studije zaštite propisuje Ministarstvo”

Član 37

Član 91 mijenja se i glasi:

„Plan upravljanja nepokretnim kulturnim dobrom

Član 91

(1) Plan upravljanja nepokretnim kulturnim dobrom (u daljem tekstu: Plan upravljanja) je strateški dokument za dugoročno upravljanje, zaštitu, očuvanje, korišćenje i prezentaciju nepokretnih kulturnih dobara.

(2) Planom upravljanja se utvrđuje i uspostavlja strategija, ciljevi, aktivnosti i implementacione strukture za upravljanje kulturnim dobrom na efikasan i održiv način, sa ciljem očuvanja vrijednosti kulturnog dobra.

(3) Plan upravljanja se obavezno donosi za nepokretno kulturno dobro koje je upisano na Listu svjetske baštine i nepokretno kulturno dobro koje se nominuje za upis na ovu listu.

(4) Plan upravljanja sadrži, naročito:

- 1) svrhu i opis procesa izrade;
- 2) opis kulturnog dobra;
- 3) vrijednosti i značaj kulturnog dobra;
- 4) ključna pitanja i stanje, uključujući odredbe koje se odnose na upravljačku strukturu i mehanizme za ostvarivanje integralne zaštite;
- 5) izjavu o viziji i rukovodeće principe;
- 6) ciljeve upravljanja;
- 7) plan aktivnosti za realizaciju ciljeva, sa vremenskim okvirom, prioritetima, resursima i indikatorima;
- 8) način i plan praćenja implementacije sa indikatorima;
- 9) rok važenja plana, sa metodom dopune i izmjene plana.

(5) Izradom Plana upravljanja rukovodi Ministarstvo i sprovodi se kroz učešće svih subjekata uključenih u upravljanje kulturnim dobrom.

(6) Plan upravljanja donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje Uprave.”

Član 38

U članu 101 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Ako je za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru potrebna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola primjenjuju se i propisi o planiranju prostora i izgradnji objekata.”

Na kraju stava 3 umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „u roku od 15 dana prije početka izvođenja tih radova.“

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“(4) Obavještenje o početku izvođenja radova Uprava dostavlja nadležnoj inspekciji.”

Član 39

Član 102 mijenja se i glasi:

“(1) Za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i na pokretnom kulturnom dobru, Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, izdaje konzervatorske uslove.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru za koje je neophodna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata, Uprava, na zahtjev organa nadležnog za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, izdaje konzervatorske uslove.

(3) Konzervatorski uslovi iz st. 1 i 2 ovog člana, zavisno od vrste kulturnog dobra i planiranih radova, sadrže vrstu konzervatorske mjere i druge uslove kojima se obezbjeđuje autentičnost i integritet kulturnog dobra.”

Član 40

Član 103 mijenja se i glasi:

„(1) Konzervatorski projekat je dokumentacija za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru.

(2) Konzervatorski projekat, zavisno od vrste kulturnog dobra, može da izrađuje javna ustanova iz člana 122 ovog zakona ili drugo pravno lice koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu iz člana 106 ovog zakona.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana konzervatorski projekat za nepokretno kulturno dobro za koje je neophodna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata, je idejni i glavni projekat izrađen u skladu sa zakonom.

(4) Privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik koji ima licencu za izradu tehničke dokumentacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata u slučaju iz stava 3 ovog člana, mora da ima i licencu u skladu sa članom 106 ovog zakona odnosno mora angažovati i ustanovu, odnosno pravno lice iz stava 2 ovog člana.

(5) Ovlašćeni inženjer u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata u slučaju iz stava 3 ovog člana mora imati i odgovarajuću konzervatorsku licencu.

(6) Saglasnost na konzervatorski projekat daje Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, ili privrednog društva koje vrši reviziju tehničke dokumentacije, odnosno organa nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.

(7) Prije izrade konzervatorskog projekta vrše se sva potrebna istraživanja.

(8) Bliži način i uslove za izradu konzervatorskog projekta i sadržaj konzervatorskog projekta propisuje Ministarstvo.”

Član 41

Član 104 mijenja se i glasi:

“Sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnom kulturnom dobru i konzervatorski nadzor

Član 104

(1) Konzervatorske mjere na pokretnom kulturnom dobru mogu da sprovede javne ustanove, odnosno pravna i fizička lica iz člana 8 ovog zakona.

(2) Konzervatorski nadzor nad sprovođenjem konzervatorskih mjera iz stava 1 ovog člana vrši javna ustanova iz člana 122 ovog zakona, odnosno Uprava ako ta ustanova sprovodi konzervatorske mjere.

(3) Ustanova iz stava 2 ovog člana, odnosno Uprava sačinjava izvještaj o konzervatorskom nadzoru, koji sadrži detaljan opis praćenja sprovođenja konzervatorskih mjera sa fotodokumentacijom.”

Član 42

Član 105 mijenja se i glasi:

„Sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i konzervatorski nadzor

Član 105

(1) Vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra ili investitor dužan je da prijavi Upravi sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i obezbijedi konzervatorski nadzor.

(2) Sprovođenje konzervatorskih mjera iz stava 1 ovog člana može da vrši javna ustanova iz člana 122 ovog zakona ili pravno lice koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima.

(3) Konzervatorski nadzor nad sprovođenjem konzervatorskih mjera iz stava 1 ovog člana vrši pravno lice koje ima konzervatorsku licencu za izradu konzervatorskog projekta i za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima i sačinjava izvještaj o konzervatorskom nadzoru, koji sadrži detaljan opis praćenja sprovođenja konzervatorskih mjera sa foto-dokumentacijom i dostavlja ga Upravi.

(4) Na sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru za koje je potrebna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola primjenjuje se i zakon kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata a Uprava može da u toku svih faza građenja izvrši uvid na licu mjesta i ako utvrdi da se ne postupa u skladu sa zakonom i pravilima struke donese rješenje o zabrani daljeg izvođenja radova.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana stručni nadzor je dužan da dostavlja Upravi fazni izvještaj o vršenju stručnog nadzora, obavijesti Upravu o utvrđenim nepravilnostima i traži mišljenje za njihovo otklanjanje, odnosno saglasnost na izmijenjeni projekat.

(6) Uprava je dužna da utvrdi da li su radovi izvedeni u skladu sa konzervatorskim projektom nakon dostavljanja izvještaja iz stava 3 ovog člana, odnosno na zahtjev stručnog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

(7) Uprava je dužna da, po obavještenju stručnog nadzora prije sačinjavanja konačnog izvještaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata, sačini i dostavi stručno mišljenje u slučaju gradnje na ili u neposrednoj blizini nepokretnog kulturnog dobra.”

Član 43

U članu 106 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Konzervatorska licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispuni uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”

U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.

Stav 15 mijenja se i glasi:

“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja konzervatorske licence, odnosno priznatih licenci, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih konzervatorskih licenci propisuje Ministarstvo.”

Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.

Član 44

U članu 107 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Ako je za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru podnijeta prijava građenja, odnosno izdata građevinska dozvola, Uprava će rješenje iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana dostaviti nadležnoj inspekciji u oblasti planiranja prostora i izgradnji objekata.

U stavu 3 riječ “građevinska” zamjenjuje se riječju “nadležna”.

Član 45

U članu 108 stav 2 poslije riječi „zahtjev“ dodaju se riječi: „vlasnika odnosno držaoca kulturnog dobra, odnosno“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

“(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana dostavlja se izvještaj o izvršenim radovima, izvještaj o konzervatorskom nadzoru, odnosno stručnom nadzoru za nepokretno kulturno dobro za koje je potrebna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola.”

Član 46

U članu 121 na kraju stava 1 briše se tačka i dodaju riječi: „izradu konzervatorskih projekata, izradu studija zaštite kulturne baštine i druge poslove koji se odnose na zaštitu i očuvanje kulturne baštine u skladu sa ovim zakonom.”

Član 47

Član 128 mijenja se i glasi:

“(1) Sredstva iz opštih prihoda budžeta Crne Gore i namjenska sredstva od rente za očuvanje kulturnih dobara obezbjeđuju se i koriste u skladu sa programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

(2) Program iz stava 1 ovog člana donosi Vlada, na predlog Ministarstva, na period od jedne godine.

(3) Konkurs za dodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana koji sadrži uslove za dodjelu sredstava, objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

(4) Raspodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana vrši komisija koju obrazuje Ministarstvo.

(5) Aktom o obrazovanju komisije utvrđuje se sastav, zadaci, način rada i naknada za rad članova komisije.”

Član 48

U članu 131 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše inspektori za kulturnu baštinu i kulturna dobra (u daljem tekstu: inspektor), u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.”

Član 49

U članu 134 stav 1 tačka 3 mijenja se i glasi:

“(3) ugovor o kupoprodaji kulturnog dobra ne zaključi u pisanoj ili elektronskoj formi i ne dostavi ga Upravi putem pošte, neposredno ili elektronskim putem u roku od osam dana od dana zaključivanja (član 49 stav 1).”

Član 50

U članu 136 stav 1 tačka 3 poslije riječi “pisanoj” dodaju se riječi: “ili elektronskoj”.

Član 51

U članu 138 stav 1 tačka 1 poslije riječi „odmah” dodaju se riječi: „putem pošte, usmeno ili elektronskim putem”.

Tačka 6 mijenja se i glasi:

“(6) ne prijavi Upravi sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i ne obezbijedi konzervatorski nadzor (član 105 stav 1);”

Tačka 7 briše se.

Član 52

Poslije člana 141a dodaje se novi član koji glasi:

“Usklađivanje

Član 141b

Podzakonski akti doneseni do stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 18 ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 53

Poslije člana 147b dodaje se novi član koji glasi:

“Sprovođenje programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Član 147c

Sprovođenje programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara započeto do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara (“Službeni list CG”, br. 49/10 i 44/17).”

Član 54

Poslije člana 148b dodaju se dva nova člana koji glase:

„Integralna zaštita do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore

Član 148c

Do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, integralna zaštita kulturnih dobara obezbjeđuje se planskim dokumentima koji se donose u skladu sa zakonom.

Odložena primjena

Član 148d

Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji primjenjivaće se odredbe ovog zakona, i to:

- 1) član 40 stav 2, član 49 stav 1 i član 134 stav 1 tačka 3 u dijelu koji se odnosi na zaključivanje i dostavljanje ugovora u elektronskoj formi;
- 2) član 51 stav 1 i član 136 stav 1 tačka 3 u dijelu koji se odnosi na zaključivanje ugovora u elektronskoj formi;
- 3) član 52 stav 5 u dijelu koji se odnosi na obezbjeđivanje jamstva;
- 4) član 81 stav 3 u dijelu koji se odnosi na odgovorajuću licencu i obezbijedena tehnička i finansijska sredstva u skladu sa propisima države članice Evropske unije i stav 7;
- 5) član 84 stav 2 u dijelu koji se odnosi na priznavanje licence, st. 13 i 14 i stav 15 u dijelu koji se odnosi na priznate licence i
- 6) član 106 stav 2 u dijelu koji se odnosi na priznavanje licence, st. 13 i 14 i stav 15 u dijelu koji se odnosi na priznate licence.”

Član 55

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama o zaštiti kulturnih dobara sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Ustavom Crne Gore kulturna baština je prepoznata kao dobro od opšteg interesa, koje je svako dužan da čuva a država da je štiti. Najznačajniji dio kulturne baštine čine materijalna i nematerijalna kulturna dobra, koja predstavljaju svojevrsno svjedočanstvo o prošlosti odnosno prisutnosti čovjeka i ljudskih zajednica u prostoru i vremenu, njihovim aktivnostima, stremljenjima, kretanjima i razvitku. Praksa u sprovođenju Zakona o zaštiti kulturnih dobara, pokazala je određene probleme u primjeni, te se iskazala potreba za izmjenama i dopunama ovog zakona.

Shodno izloženom, Programom rada Vlade za 2018. godinu, za III kvartal, planirane su izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara, u cilju potpunog usaglašavanja sa direktivama Evropske unije, kao i preciziranja odredbi koje izazivaju probleme u praksi. Ovom prilikom odredbe ovog propisa se usaglašavaju i sa novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17). Takođe, tekst je usaglašen sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, kao i Direktivom 2014/60/EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice, te Regulativom Savjeta br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara.

Predložene izmjene i dopune konceptijski i sadržinski, odgovaraju upodobljavanju sa navedenim propisima, i istima je predviđeno usklađivanje podzakonskih akata.

Pored toga, a u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona, Ministarstvo kulture dalo je na javnu raspravu 30. maja 2018. godine, Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Javna rasprava, u trajanju od 44 dana od dana objavljivanja javnog poziva, zaključena je 12. jula 2018. godine, o čemu je sačinjen izvještaj.

III. Usaglašenost zakona sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Problematika zaštite kulturnih dobara je predmet regulative evropskog zakonodavstva i potvrđenih međunarodnih konvencija, a predmet ovih izmjena i dopuna je usaglašavanje sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, kao i Direktivom 2014/60/EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice.

Naime, jedna od obaveza budućeg članstva u Uniji je liberalizacija tržišta usluga prema EU i EEP (Evropski ekonomski prostor EU28+3), kako u pogledu slobode prava osnivanja, tako i slobode pružanja usluga na teritoriji Crne Gore koju privremeno ili povremeno pružaju oni pružaoci usluga kojima je država osnivanja država EEP, bez obaveze osnivanja u Crnoj Gori. Postepeno se prilagođavajući budućem članstvu i funkcionisanju na jedinstvenom tržištu EU (uključujući i Norvešku, Island i Lihtenštaj kroz EEP), Crna Gora ima obavezu da ispuni sve

uslove za punu primjenu Direktive 2006/123/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu do dana pristupanja Evropskoj uniji. U okviru pregovora u pregovaračkom poglavlju 3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, pratiće se napredak u ovoj oblasti i kroz pregovore dostizati uslovi članstva. Shodno članu 57 Ugovora o funkcionisanju EU, usluge predstavljaju sve one "usluge koje se, po pravilu, pružaju uz naknadu i ukoliko nisu uređene odredbama o slobodnom kretanju roba, kapitala i ljudi". Nadalje, u članu 56 se navodi da su "zabranjena ograničenja slobode pružanja usluga u Uniji u odnosu na državljane država članica koji imaju sjedište u jednoj od država članica, ali ne u državi članici lica kojem su usluge namijenjene". Stoga, ne dovodeći u pitanje odredbe poglavlja o pravu osnivanja, pružalac usluga može, da bi pružao usluge, svoju djelatnost privremeno obavljati u državi članici u kojoj se usluga pruža, pod istim uslovima koje ova država propisuje za svoje državljane (čl. 57, st. 3 UFEU).

Nadalje, države članice zadržavaju pravo definisati svoje nacionalno blago i preduzeti neophodne mjere za njegovu zaštitu. Ipak, Unija igra važnu ulogu u podsticanju saradnje između država članica sa ciljem zaštite kulturne baštine.

Pored navedenog, Pregovaračko poglavlje 1 Sloboda kretanja roba reguliše pitanja u odnosu na povraćaj predmeta protivpravno oduzetih sa teritorije države članice EU. U skladu sa navedenim, Direktiva 93/7/EEC od 15. III 1993. o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državne teritorije države članice, dopunjena je sa Direktivom 2014/60 EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državne teritorije države članice i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012. Novine koje Direktiva 2014/60 EU propisuje, a koje su uvrštene u Zakon, odnose se na sljedeće:

- Opseg nove Direktive pokriva sve kulturne predmete identifikovane kao "nacionalno blago koja posjeduje umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost", u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili upravnim postupcima;
- Države članice imaju trogodišnji rok za pokretanje postupka povraćaja;
- Držalac kulturnog predmeta treba dokazati da je sa dužnom pažnjom utvrđivao pravno porijeklo kulturnog predmeta u periodu kada ga je sticao.

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Članom 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, vrši se brisanje riječi koje su prepoznate kao uzrok problema u tumačenju u praksi.

Članom 2 precizira se značenje izraza i vrši odgovarajuće usaglašavanje termina sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Čl. 3 i 4 vrši se suštinsko preciziranje normi.

Članom 5 propisuje se pravni osnov za izradu akta o sadržaju službene legitimacije za zaposlene u Upravi, imajući u vidu da je praksa ukazala na potrebu uvođenja službene legitimacije u cilju nesmetanog vršenja stručnih poslova.

Članom 6 vrši se dopuna sadržaja rješenja o prethodnoj zaštiti, kada je u pitanju nematerijalno kulturno dobro, budući da u tom slučaju isto sadrži podatke o nosiocu, odnosno čuvaru tradicije.

Članom 7 vrši se preciznije definisanje kulturne vrijednosti i sadržaja o elaboratu.

Članom 8 vrši se tehničko usklađivanje.

Članom 9 precizira se sadržaj rješenja o utvrđivanju statusa kulturno dobro, u skladu sa dosadašnjom praksom koja je ukazala na probleme i nedoumice u primjeni i u cilju pojednostavljivanja postupka uvodi se norma da se isto donosi po pravilima skraćenog postupka.

Čl. 10, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 32 i 43 vrši se usklađivanje sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, a u skladu sa Akcionim planom Ministarstva ekonomije za transponovanje Direktive o uslugama na unutrašnjem tržištu za period 2015-2018.

Članom 11 precizirano je da se norme koje uređuju otuđivanje i ustupanje kulturnog dobra u državnoj svojini ne odnose na njegovu zaštićenu okolinu.

Članom 12 izuzimaju se objekti unutar kulturno-istorijske cjeline, lokaliteta ili područja koji nemaju status kulturno dobro, pa se na iste ne odnose odredbe ovog zakona u vezi prava preče kupovine, a u cilju eliminacije problema u sprovođenju ovih odredbi kada su u pitanju privatni objekti u postupku kupoprodaje.

Članom 13 određuje se jedinstven rok za dostavljanje ponude državi za prodaju kulturnog dobra, bilo da je ono pokretno ili nepokretno, i uvodi se procjena vrijednosti.

Članom 19 vrši se terminološka izmjena i uvodi se obaveza Uprave da redovno prati stanje kulturnih dobara u toku trajanja koncesije.

Članom 20 mogućnost finansiranja valorizacije nepokretnog kulturnog dobra sredstvima iz javno-privatnog partnerstva, za čijom potrebom je ukazalo iskustvo iz prakse.

Čl. 21, 22, 23 i 24 vrši se usaglašavanje čl. 63-66 Zakona sa Direktivom 2014/60/EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice.

Članom 25 izvršeno je pojašnjenje norme koja se odnosi na ciljeve preventivnih mjera zaštite.

Članom 26 detaljnije se uređuje sadržina zaštitnog znaka na kulturnim dobrima, kojom dopunom se uvodi upotreba državnih simbola.

Članom 27 briše se norma koja je bila loš pravni osnov za donošenje podzakonskog akta.

Članom 28 bliže se uređuje redovno održavanje kulturnog dobra.

Članom 29 suštinski se dopunjuje član Zakona kojim je uređena prezentacija i popularizacija kulturnih dobara, na način da se pod navedenim podrazumijeva i preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite.

Članom 31 obavezuje se pravno lice koje vrši stručni nadzor nad istraživačkim radovima da Upravi dostavlja izvještaje u odnosu na rok i uslove za vršenje istraživanja koji su određeni odobrenjem za arheološko ili konzervatorsko istraživanje.

Članom 33 precizira se odredba kojom se uređuju strani istraživači, i odnosi se na strana lica van područja EU.

Članom 34 precizirano je da u slučaju slučajnog otkrića, a nakon izvršenog uviđaja, Uprava donese rješenje kojim će odrediti da se izvođenje radova nastavi uz nadzor javne ustanove za obavljanje konzervatorske djelatnosti ili da se radovi privremeno obustave i da ta ustanova sprovede odgovarajuće arheološko istraživanje, i na taj način se pojačava nadzor nad ovim istraživanjima.

Članom 35 vrši se usklađivanje sa odredbom člana 36 Predloga, te isključuje obavezu usklađivanja planskih sa menadžment planovima na osnovu preporuka iz prakse.

Članom 36 mijenja se studija zaštite koja se više ne odnosi samo na kulturna dobra već na cjelokupnu kulturnu baštinu, lokacije ili prostora za koji se izrađuje, precizira sadržaj koji će biti uređen podzakonskim aktom i usklađuje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Članom 37 se vrši suštinska izmjena ideje o menadžment planu, uzimajući u obzir međunarodne okvire i praksu, te tako on postaje plan upravljanja i donosi ga Ministarstvo. Uređuje se ovom prilikom i bliži sadržaj plana upravljanja.

Članom 38 vrši se usaglašavanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Članom 39 precizira se pojam konzervatorskih uslova i vrši usaglašavanje normi sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Članom 40 precizira se pojam konzervatorskog projekta, sa definisanjem ovlašćenja za njegovu izradu, a vrši se i preciziranje pravnog osnova za izradu podzakonskog akta.

Čl. 41 i 42 odvajaju se sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnom i na nepokretnom kulturnom dobru, i uvodi se konzervatorski nadzor nad sprovođenjem navedenih mjera, te odgovarajuće usklađivanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Čl. 44 i 45 vrši se usklađivanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Članom 46 vrši se uklađivanje čl. 121 i 8 Zakona.

Članom 47 vrši se preciziranje postupka izrade i sprovođenja programa zaštite kulturnih dobara, pri čemu se uvodi konkurs i komisija za raspodjelu sredstava.

Članom 48 inspektori za zaštitu kulturnih dobara i kulturne baštine određeni su za vršenje inspekcijskog nadzora, s tim što je intencija da isti budu smješteni u Upravi za zaštitu kulturnih dobara, a iz razloga što su kapaciteti Uprave i Odsjeka navedene inspekcije mali, pa je ovo integrisanje organa svrsishodno s jedne strane, a sa druge strane na ovaj način kontrolna funkcija dobija na snazi.

Čl. 49, 50 i 51 vrši se usklađivanje materijalnih i kaznenih odredbi.

Čl. 52, 53 i 54 su prelazne norme kojima je predviđeno usklađivanje podzakonskih akata, sprovođenje Programa zaštite i integralna zaštita do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, te je pojašnjeno kada će se primjenjivati članovi koji su usaglašeni sa Direktivom 93/7/EEC.

VI. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje zakona

Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva za sprovođenje ovog zakona. U tom smislu, ovaj propis neće imati uticaja na građane i budžet, ali će u procesu njegove pripreme urađena je detaljna RIA.

**ODREDBE ZAKONA O ZAŠTITI KULTURNIH DOBARA („Službeni list CG“,
broj 49/10 i 44/17) KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJAVAJU**

I. OSNOVNE ODREDBE

Osnovi zaštite

Član 3

- (1) Kulturna dobra, kao valorizovani dio kulturne baštine od opšteg interesa, štite se u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim propisima, bez obzira na vrijeme, mjesto i način stvaranja, porijeklo, u čijem su vlasništvu i na njihov svjetovni ili vjerski karakter.
- (2) Zaštita kulturnih dobara je od javnog interesa.
- (3) Zaštitu, kao i kulturno dobro, imaju i zaštićena okolina nepokretnog kulturnog dobra, predmet koji sa nepokretnim kulturnim dobrom čini istorijsku, umjetničku, vizuelnu ili funkcionalnu cjelinu, objekat u kojem se trajno čuvaju ili izlažu pokretna kulturna dobra, dokumentacija o kulturnom dobru, dobro pod prethodnom zaštitom, obavezni primjerak publikacije i javna arhivska građa.

Značenje izraza

Član 11

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) antikvitet je svaka pokretna stvar starija od 75 godina;
- 2) ambijentalna vrijednost je karakteristično svojstvo i osobenost autentično očuvanog okruženja kulturnog dobra;
- 3) arheološko nalazište je dio prostora na kopnu i pod vodom sa ostacima građevina ili drugih radom stvorenih predmeta;
- 4) arheološki rezervat je prostorno ograničeno područje koje sadrži bilo kakve tragove ljudskog postojanja u daljoj prošlosti, uključujući i mjesta gdje nema vidljivih ostataka na kopnu ili ispod vode, čije je iskopavanje i istraživanje ostavljeno budućim generacijama;
- 5) držalac kulturnog dobra je pravno ili fizičko lice koje posjeduje kulturno dobro, a nije njegov vlasnik;
- 6) inkunabula je knjiga koja potiče iz vremena pronalaska štamparske vještine pa do početka XVI vijeka;
- 7) javna ustanova za zaštitu kulturnih dobara je ustanova koju je osnovala država ili opština za obavljanje konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske ili kinotečke djelatnosti;
- 8) kopija je imitacija kulturnog dobra ili njegovog prepoznatljivog dijela, bez obzira na vrstu materijala, tehniku izrade i veličinu u odnosu na original;
- 9) kulturna baština je skup dobara naslijeđenih iz prošlosti koje ljudi prepoznaju kao odraz i izraz svojih vrijednosti, vjerovanja i tradicija, koja su u stalnom procesu evoluiranja, uključujući i sve aspekte njihove okoline koji proizilaze iz međusobnog djelovanja ljudi i prirode u vremenu, nezavisno od vlasništva;
- 10) kultno mjesto je prostor koji je po narodnom predanju ili vjerovanju predmet posebnog značaja ili obožavanja;

11) kulturni pejzaž je prostor čiji je karakteristični izgled rezultat akcije i interakcije prirodnih i antropogenih faktora kroz duži vremenski period;

12) kulturni predmet je dobro koje je, prije ili poslije protivpravnog odnošenja sa teritorije države članice Evropske Unije ili druge države, klasifikovano kao nacionalno blago koje ima umjetničku, kulturnu, istorijsku ili arheološku vrijednost, na osnovu nacionalnog zakonodavstva ili administrativnog postupka, u skladu sa članom 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije;

13) kulturna vrijednost su utvrđena karakteristična svojstva i osobenosti kulturnog dobra koja su od trajnog istorijskog, umjetničkog, naučnog, arheološkog, arhitektonskog, antropološkog, tehničkog ili drugog društvenog značaja;

14) matična ustanova kulture je ustanova koja je ovlašćena za obavljanje matičnih poslova u određenoj oblasti ili djelatnosti kulture, u skladu sa zakonom;

15) očuvanje kulturnog dobra je produžavanje trajanja svojstava i osobenosti kulturnog dobra koja predstavljaju njegovu kulturnu vrijednost, kao i sprječavanje propadanja kulturnog dobra i obezbjeđivanje njegove namjene i funkcije;

16) planski dokumenti su državni i lokalni planski dokumenti koji se izrađuju i donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje prostor;

17) prezentacija je skup postupaka i mjera kojima se kulturno dobro čini dostupnim javnosti;

18) rehabilitacija je uspostavljanje izgubljene funkcionalnosti kulturnog dobra;

19) revalorizacija je stručna ili naučna ocjena svojstava, osobenosti i značaja kulturnog dobra, radi provjere njegove kulturne vrijednosti;

20) revitalizacija je sprovođenje mjera zaštite radi vraćanja prvobitne ili davanja nove odgovarajuće namjene, odnosno funkcije kulturnom dobru;

21) umjetnina je djelo likovne ili primijenjene umjetnosti;

22) valorizacija je stručna i naučna ocjena svojstava, osobenosti i značaja dobra, radi utvrđivanja kulturne vrijednosti i statusa kulturnog dobra;

23) znamenito mjesto je prostor na kojem se zbio značajni događaj ili prostor koji je prepoznatljiv po nekoj istaknutoj ličnosti;

24) zaštićena okolina je prostor oko nepokretnog kulturnog dobra koji je od neposrednog značaja za njegovo postojanje, zaštitu, korišćenje, izgled, očuvanje i istraživanje, kao i za njegov istorijski kontekst, tradicionalni ambijent i vizuelnu dostupnost.

Kulturno - istorijski objekat

Član 13

(1) Kulturno - istorijski objekat je pojedinačni nepokretni objekat od arhitektonskog, arheološkog, umjetničkog, tehničkog, paleontološkog značaja ili drugog društvenog značaja.

(2) Kulturno - istorijski objekat može da bude:

1) arhitektonsko djelo, njegovi ostaci ili prepoznatljivi djelovi;

2) arheološki elementi ili strukture arheološkog karaktera;

3) djelo primijenjene umjetnosti, slikarstva ili vajarstva, natpis, pećinsko stanište, djelo ili ostatak tehničke kulture, stare industrije ili infrastrukture i drugo dobro koje je trajno vezano za određeni arhitektonski objekat ili mjesto;

4) memorijalni ili drugi spomen objekat.

2. Pokretna i nematerijalna kulturna dobra

Pokretno kulturno dobro

Član 16

(1) Pokretno kulturno dobro je pojedinačni arheološki, umjetnički, etnografski, tehnički ili dokumentarni predmet ili prirodni primjerak ili zbirka ovih predmeta, odnosno primjeraka, koji svjedoči o ljudskom stvaralaštvu i evoluciji prirode.

(2) Pokretno kulturno dobro može da bude:

- 1) arheološki predmet nađen na kopnu ili pod vodom;
- 2) antikvitet;
- 3) pokretni ostatak arhitektonskog objekta;
- 4) antropološki, etnološki, zoološki, botanički ili geološki predmet, odnosno primjerak;
- 5) predmet vezan za značajni događaj ili istorijsku ličnost;
- 6) obredni ili predmet sakralnog karaktera;
- 7) djelo likovne i primijenjene umjetnosti;
- 8) rukopis, inkunabula, knjiga, publikacija ili dokument;
- 9) numizmatički ili filatelistički predmet;
- 10) arhivska, bibliotečka ili kinotečka građa i muzejski materijal;
- 11) namještaj i muzički instrument i drugi predmeti od posebnog značaja.

III. USPOSTAVLJANJE ZAŠTITE, KATEGORIJE I REGISTROVANJE KULTURNIH DOBARA

1. Uspostavljanje zaštite

Način uspostavljanja zaštite

Član 18

(1) Zaštita kulturnog dobra se uspostavlja utvrđivanjem prethodne zaštite i utvrđivanjem statusa kulturno dobro.

(2) Zaštitu kulturnog dobra uspostavlja Uprava, po službenoj dužnosti.

Sadržaj rješenja o prethodnoj zaštiti

Član 21

(1) Rješenje o prethodnoj zaštiti, zavisno od vrste dobra, sadrži:

- 1) naziv dobra i njegov opis, a za nepokretno dobro i katastarske oznake, opis njegovih granica i granica njegove zaštićene okoline;
- 2) osnovne podatke o vlasniku i držaocu dobra;
- 3) opis svojstava i osobenosti dobra za koja se osnovano vjeruje da predstavlja kulturnu vrijednost;
- 4) vrijeme trajanja prethodne zaštite;
- 5) radnje i aktivnosti koje će se sprovesti u toku trajanja prethodne zaštite, radi utvrđivanja kulturne vrijednosti dobra;
- 6) način čuvanja, održavanja i korišćenja dobra za vrijeme trajanja prethodne zaštite.

(2) Ako se prethodna zaštita uspostavlja na nepokretnom dobru, koje se sastoji od više djelova na kojima više lica ima pravo svojine, u rješenju se umjesto podataka o vlasniku i držaocu dobra konstatuje vlasništvo više lica.

Utvrđivanje kulturne vrijednosti

Član 23

(1) Kulturnu vrijednost nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog dobra utvrđuje stručno tijelo, od najmanje tri člana, koje obrazuje Uprava.

(2) Kulturna vrijednost nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog dobra utvrđuje se na osnovu istraživačkih nalaza i drugih relevantnih dokaza o svojstvima i osobenostima dobra i valorizacijom njihovog umjetničkog, istorijskog, paleontološkog, arheološkog, arhitektonskog, naučnog, tehničkog i drugog društvenog značaja.

(3) U postupku utvrđivanja kulturne vrijednosti dobra stručno tijelo iz stava 1 ovog člana sačinjava elaborat koji sadrži detaljan opis sprovedenih radnji i obrazložen stručni stav o valorizaciji svojstava, osobenosti, značaju i kategoriji dobra, kao i opis, katastarske oznake i grafički prikaz granica nepokretnog dobra i granica njegove zaštićene okoline.

Kriterijumi za utvrđivanje kulturne vrijednosti

Član 24

(1) Kriterijumi za utvrđivanje kulturne vrijednosti dobra su:

1) autentičnost i integritet;

2) stepen očuvanosti;

3) jedinstvenost i rijetkost u okviru svoje vrste;

4) istorijski, umjetnički, naučni, arheološki, arhitektonski, antropološki, tehnički ili drugi društveni značaj.

(2) Bliže kriterijume i postupak utvrđivanja kulturne vrijednosti dobra propisuje organ državne uprave nadležan za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Rješenje o utvrđivanju statusa kulturno dobro

Član 26

(1) Rješenje o utvrđivanju statusa kulturno dobro, zavisno od vrste kulturnog dobra, sadrži:

1) osnovne podatke o kulturnom dobru (naziv, vrsta, mjesto gdje se nalazi i identifikacione oznake);

2) opis izgleda i stanja kulturnog dobra i pojedinih njegovih djelova;

3) opis granica nepokretnog kulturnog dobra i granica njegove zaštićene okoline i objekata koji se u njoj nalaze;

4) podatke o vlasniku i držaocu kulturnog dobra i zaštićene okoline nepokretnog kulturnog dobra;

5) kategoriju kulturnog dobra;

6) podatke o objektu u kojem se trajno čuva ili izlaže pokretno kulturno dobro;

7) mjere zaštite, namjenu i način čuvanja, održavanja i korišćenja kulturnog dobra, a za nepokretno kulturno dobro i njegove zaštićene okoline.

(2) Ako se kulturno dobro sastoji od više djelova na kojima više lica ima pravo svojine, u rješenju o utvrđivanju statusa kulturno dobro se, umjesto podataka o vlasniku i držaocu dobra, konstatuje vlasništvo više lica.

(3) Sastavni dio rješenja o utvrđivanju statusa nepokretno kulturno dobro je grafički prikaz osnove kulturnog dobra, kao i granica njegove zaštićene okoline i objekata koji se u njoj nalaze, sa katastarskim oznakama i spisak pokretnih predmeta koji sa nepokretnim kulturnim dobrom čine umjetničku, istorijsku, vizuelnu ili funkcionalnu cjelinu.

(4) Sastavni dio rješenja o utvrđivanju statusa pokretno kulturno dobro, koje je zbirka predmeta ili primjeraka, čini spisak predmeta sa identifikacionim oznakama, fotografijama i opisom svakog pripadajućeg predmeta.

IV. REŽIM ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

1. Upravljanje kulturnim dobrima

Upravljanje kulturnim dobrom u privatnoj svojini

Član 40

- (1) Kulturnim dobrom u privatnoj svojini upravlja vlasnik, ako to pravo nije ugovorom prenio na drugo lice.
- (2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se u pisanoj formi i dostavlja se Upravi u roku od osam dana od dana zaključivanja.

2. Protok kulturnih dobara

Otuđivanje i ustupanje kulturnog dobra u državnoj svojini

Član 42

- (1) Nepokretno kulturno dobro u državnoj svojini ne može se otuđiti.
- (2) Pokretno kulturno dobro u državnoj svojini može se otuđiti samo putem razmjene kada je to neophodno za popunu javne zbirke i ako:
 - 1) nije kulturno dobro od nacionalnog značaja ili njegov dio;
 - 2) ne postoji interes za njegovo uključivanje u stalnu izložbenu postavku.
- (3) Pokretno kulturno dobro u državnoj svojini može se privremeno ustupiti vlasniku ili držaocu javne zbirke i stručnoj ili naučnoj organizaciji u zemlji ili inostranstvu, radi prezentacije, ekspertize ili sprovođenja konzervatorskih mjera.
- (4) Razmjena i ustupanje kulturnog dobra u državnoj svojini vrši se uz odobrenje Ministarstva.
- (5) Odobrenje iz stava 4 ovog člana Ministarstvo izdaje rješenjem, po prethodno pribavljenom mišljenju Uprave i nadležne matične ustanove kulture.

Pravo preče kupovine

Član 45

- (1) Država ima pravo preče kupovine kulturnog dobra u privatnoj svojini.
- (2) Pravo iz stava 1 ovog člana država može prenijeti na opštinu.
- (3) Država i opština mogu se odreći prava preče kupovine kulturnog dobra.

Prodaja putem neposredne pogodbe

Član 46

- (1) Vlasnik kulturnog dobra koji želi da proda kulturno dobro neposrednom pogodbom dužan je da ga prvo, preko Ministarstva, ponudi državi.
- (2) Ponuda iz stava 1 ovog člana za pokretno kulturno dobro traje najmanje 30 dana, a za nepokretno kulturno dobro najmanje 60 dana.
- (3) Ako se država ili opština odreknu prava preče kupovine kulturnog dobra ili ne odgovore na ponudu u roku iz stava 2 ovog člana, vlasnik kulturnog dobra može to kulturno dobro prodati drugom licu, pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji od uslova koji su bili ponuđeni državi, odnosno opštini.

Ugovor o kupoprodaji kulturnog dobra

Član 49

- (1) Ugovor o kupoprodaji kulturnog dobra zaključuje se u pisanoj formi i dostavlja Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana koji nije zaključen u skladu sa čl. 46, 47 i 48 ovog zakona i stavom 1 ovog člana je ništav.

Kupoprodaja antikviteta i umjetnina

Član 51

- (1) Prodavac i posrednik u prodaji antikviteta i umjetnina dužan je da:
- 1) vodi evidenciju o porijeklu, prodajnoj cijeni i kupcima antikviteta i umjetnina;
 - 2) pokaže kupcu dokaz o vlasništvu nad predmetom prodaje;
 - 3) sa kupcem antikviteta i umjetnina zaključi ugovor u pisanoj formi;
 - 4) obavijesti Upravu o prometu antikviteta i umjetnina.
- (2) Obrazac, sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 1 tačka 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Iznošenje kulturnih dobara

Član 52

- (1) Kulturno dobro ne može se trajno iznijeti u inostranstvo, osim u slučaju razmjene u skladu sa članom 42 stav 2 ovog zakona.
- (2) Kulturno dobro može se privremeno iznijeti u inostranstvo, radi prezentacije, ekspertize ili sprovođenja konzervatorskih mjera.
- (3) Odobrenje za trajno i privremeno iznošenje kulturnog dobra u inostranstvo izdaje Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Uprave i nadležne matične ustanove kulture.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva za privremeno iznošenje kulturnog dobra nije vlasnik ili držalac kulturnog dobra, uz zahtjev za iznošenje kulturnog dobra podnosi se saglasnost vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra.
- (5) Ministarstvo može da, prije izdavanja odobrenja iz stava 3 ovog člana, zatraži da podnosilac zahtjeva da odgovarajuću garanciju za slučaj oštećenja, uništenja ili nestanka iznijetog kulturnog dobra, osiguranjem na procijenjeni iznos vrijednosti kulturnog dobra, polaganjem novčanog depozita u banci ili na drugi odgovarajući način.
- (6) Bliže uslove i način izdavanja odobrenja za privremeno iznošenje kulturnih dobara i obrazac odobrenja propisuje Ministarstvo, u skladu sa pravilima Evropske Unije.

Unošenje kulturnog dobra

Član 55

Lice koje unese ili uveze kulturno dobro iz inostranstva dužno je da ga prijavi Upravi odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana unošenja, odnosno uvoza.

4. Koncesija na kulturnom dobru

Koncesionar

Član 60

Koncesija na kulturnom dobru može se dati domaćem ili stranom pravnom ili fizičkom licu koje, pored uslova propisanih zakonom, ispunjava i sljedeće uslove:

- 1) da je registrovano za obavljanje djelatnosti iz člana 59 stav 1 ovog zakona;
- 2) da ima program revitalizacije i plan upravljanja kulturnim dobrom.

Koncesioni akt i ugovor o koncesiji

Član 61

(1) Koncesioni akt i ugovor o koncesiji na kulturnom dobru, pored elemenata propisanih zakonom, sadrži:

- 1) mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra i uslove i način njihovog vršenja;
- 2) garancije koncesionara za slučaj oštećenja ili uništenja kulturnog dobra;
- 3) razloge za raskid ugovora o koncesiji prije isteka roka trajanja koncesije.

(2) U toku trajanja koncesije, aneksom ugovora o koncesiji, mogu se promijeniti uslovi i način zaštite i očuvanja kulturnog dobra, uz saglasnost Uprave.

(3) Ako u toku trajanja koncesije na kulturnom dobru nastanu promjene zbog kojih je potrebno ograničiti obim koncesije ili promijeniti način korišćenja kulturnog dobra, koncesionar je dužan da trpi promjenu ugovorenih uslova i da preduzme sve radnje i mjere na zaštiti i očuvanju kulturnog dobra koje mu naloži Uprava.

(4) Koncesija na kulturnom dobru, pored slučajeva propisanih zakonom, oduzeće se ako koncesionar ne čuva ili ne održava kulturno dobro u skladu sa utvrđenim uslovima ili ga koristi na način kojim mu se nanosi šteta ili ugrožava njegova kulturna vrijednost.

5. Povraćaj kulturnih predmeta

Povraćaj kulturnog predmeta državi članici Evropske unije

Član 63

(1) Država članica Evropske Unije (u daljem tekstu: država članica) može tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa njene teritorije poslije 1. januara 1993. godine, ukoliko se taj predmet nalazi na teritoriji Crne Gore, ako:

1) je prije ili nakon protivpravnog odnošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost prema njenom nacionalnom zakonodavstvu ili je takvim utvrđen u njenom administrativnom postupku, u skladu sa članom 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije;

2) pripada grupi predmeta koji su obuhvaćeni popisom zbirke predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom ili čine sastavni dio javne zbirke koja je upisana u inventar zbirke muzeja, arhiva ili biblioteka, sakralne zbirke ili zbirke koja je imovina države članice, odnosno lokalne ili područne jedinice vlasti, javne institucije sa sjedištem u državi članici ili institucije koja se značajno finansira od strane države članice, odnosno njenih lokalnih ili područnih jedinica vlasti.

(2) Popis zbirke predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.

(3) Smatra se da je protivpravno odnesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu nakon isteka roka za privremeno iznošenje.

Postupak za povraćaj kulturnog predmeta

Član 64

(1) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa teritorije države članice pokreće se tužbom države članice protiv držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Crnoj Gori.

(2) Uz tužbu iz stava 1 ovog člana dostavlja se:

1) vjerodostojna isprava o statusu kulturnog predmeta, sa njegovim detaljnim opisom;

2) izjava nadležnog organa države članice da je potraživani kulturni predmet zaštićen nacionalnim zakonodavstvom i da je protivpravno odnesen poslije 1. januara 1993. godine.

(3) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od godinu dana od dana kada je država članica saznala za mjesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica

koje ga posjeduje, a najkasnije u roku od 30 godina od dana kada je kulturni predmet odnesen sa teritorije države članice.

(4) Ako je potraživani kulturni predmet dio javne zbirke iz člana 63 stav 2 ovog zakona ili je sakralni predmet pod posebnom zaštitom nacionalnog zakonodavstva države članice, postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako međunarodnim ugovorom nije određen drugi rok.

Postupanje suda

Član 65

(1) Kulturni predmet iz člana 63 ovog zakona vratiće se državi članici, ako sud utvrdi da je on protivpravno odnesen sa njene teritorije ili da nije vraćen po isteku roka za privremeno iznošenje.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća.

(3) Savjesnost držaoca kulturnog predmeta cijeni se po propisima Crne Gore u odnosu na njegovo postupanje prilikom sticanja i držanja kulturnog predmeta.

(4) U slučaju sticanja kulturnog predmeta iz člana 63 ovog zakona, po osnovu poklona ili nasljeđivanja, novi držalac kulturnog predmeta ne može biti u povoljnijem položaju od lica od kojeg je kulturni predmet stekao.

(5) Držalac kulturnog predmeta ostvaruje pravo na isplatu pravične naknade iz stava 2 ovog člana nakon predaje potraživanog kulturnog predmeta državi članici.

(6) Plaćanje pravične naknade i troškova postupka ne utiče na pravo države članice da od lica koje je protivpravno odnijelo kulturni predmet traži naknadu štete.

(7) U pogledu vlasništva nad kulturnim predmetom koji je vraćen državi članici primjenjuju se propisi te države.

Saradnja sa državama članicama

Član 66

(1) Ministarstvo je dužno da koordinira saradnju sa nadležnim organima država članica u vezi sa vraćanjem protivpravno odnesenih kulturnih predmeta, a naročito da:

1) na zahtjev države članice, u saradnji sa drugim državnim organima i institucijama, preduzme radnje i mjere radi pronalaženja kulturnog predmeta i utvrđivanja identiteta njegovog držaoca;

2) obavijesti zainteresovanu državu članicu da li se i gdje na teritoriji Crne Gore nalazi traženi kulturni predmet i da li postoji osnov za vjerovanje da je on protivpravno odnesen sa teritorije države članice;

3) omogući nadležnom organu države članice da, u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja iz tačke 2 ovog stava, provjeri da li se radi o traženom kulturnom predmetu;

4) u saradnji sa nadležnim organom države članice, preduzme potrebne mjere za fizičko očuvanje traženog kulturnog predmeta;

5) spriječi odgovarajućim mjerama svaku radnju koja se preduzima radi izbjegavanja ili otežavanja povraćaja kulturnog predmeta;

6) postupa kao posrednik između držaoca traženog kulturnog predmeta i zainteresovane države članice.

(2) Ukoliko se provjera iz stava 1 tačka 3 ovog člana ne obavi u propisanom roku neće se primjenjivati stav 1 tač. 4 i 5 ovog člana.

V. MJERE ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

1. Preventivne mjere zaštite

Ciljevi i vrste

Član 70

- (1) Preventivnim mjerama zaštite sprečavaju se oštećenja i uništenja kulturnih dobara od dejstava prirodnih sila, fizičkih, hemijskih i bioloških faktora, požara, eksplozija, prekomjerne upotrebe, krađe, vandalizma i drugih opasnosti i rizika.
- (2) Preventivne mjere zaštite kulturnih dobara su: istraživanje, dokumentovanje, obilježavanje, čuvanje, održavanje, edukacija, prezentacija i popularizacija kulturnih dobara i saradnja sa vlasnicima i držaocima kulturnih dobara, nevladinim organizacijama i drugim subjektima.

Obilježavanje kulturnih dobara

Član 73

- (1) Nepokretna kulturna dobra se obilježavaju zaštitnim znakom kulturnog dobra.
- (2) Obilježavanje kulturnih dobara vrši javna ustanova za obavljanje konzervatorske djelatnosti, u roku od 90 dana od dana utvrđivanja statusa kulturno dobro.
- (3) Izgled i sadržaj zaštitnog znaka i način obilježavanja kulturnih dobara propisuje Ministarstvo.
- (4) Transport pokretnih kulturnih dobara može se označiti međunarodnim znakom kulturnih dobara, u skladu sa međunarodnim propisima.

Čuvanje kulturnih dobara

Član 74

- (1) Čuvanje kulturnog dobra je kontinuirano praćenje stanja kulturnog dobra, sprječavanje nedozvoljenih radnji, fizičko i tehničko obezbjeđivanje i zaštita od rizika kojim ono može biti izloženo.
- (2) Način čuvanja kulturnog dobra, zavisno od vrste kulturnog dobra, propisuje Ministarstvo.

Održavanje kulturnih dobara

Član 75

Održavanje kulturnog dobra obuhvata sanacije oštećenja, radi očuvanja postojećeg valorizovanog stanja i obezbjeđivanja održivog korišćenja, shodno utvrđenoj namjeni.

Prezentacija i popularizacija kulturnih dobara

Član 77

- (1) Prezentacijom se obezbjeđuje dostupnost kulturnih dobara javnosti, radi zadovoljenja kulturnih, naučnih i edukativnih potreba i širenja saznanja o njihovim vrijednostima i značaju.
- (2) Prezentacija kulturnih dobara se obezbjeđuje, u skladu sa njihovom prirodom i namjenom:
 - 1) izradom publikacija o kulturnim dobrima;
 - 2) pristupom kulturnim dobrima na način koji omogućava samoobrazovanje, podsticanje međusobne tolerancije, učenje o drugim kulturama i ljudima i njihovoj raznovrsnosti;
 - 3) razvojem kulturnog turizma.
- (3) Licima sa invaliditetom obezbjeđuje se pristup kulturnim dobrima shodno njihovim potrebama, u skladu sa mogućnostima.

Odobrenje za istraživanje

Član 81

- (1) Arheološka istraživanja i konzervatorska istraživanja koja zadiru u integritet kulturnog dobra vrše se na osnovu odobrenja Uprave.
- (2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se rješenjem kojim se određuje:
 - 1) nosilac odobrenja;
 - 2) rukovodilac istraživanja;
 - 3) područje, odnosno dobro na kojem se dozvoljava istraživanje;
 - 4) vrsta i obim istraživačkih radova;
 - 5) rok i uslovi za vršenje istraživanja;
 - 6) obaveze nosioca odobrenja.
- (3) Odobrenje za istraživanja kulturnog dobra može se izdati pravnom licu koje ima:
 - 1) istraživačku licencu;
 - 2) elaborat istraživanja i zaštite;
 - 3) obezbijedena tehnička i finansijska sredstava za vršenje istraživanja i sprovođenje mjera zaštite.
- (4) U slučaju hitne zaštite kulturnog dobra ili arheološkog nalazišta odobrenje za istraživanje može se izdati i bez dokaza o ispunjenosti uslova iz stava 3 tač. 2 i 3 ovog člana.
- (5) Ako je za istraživanje potrebno ograničiti redovno korišćenje područja ili dobra koje će se istraživati, uz zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanja dostavlja se i ugovor o uređivanju međusobnih odnosa podnosioca zahtjeva i vlasnika tog područja, odnosno dobra ili izjava vlasnika o nesmetanom vršenju istraživačkih poslova, a za podvodna arheološka istraživanja i saglasnost organa uprave nadležnog za poslove sigurnosti na moru.
- (6) Ako su za istraživanje potrebna specijalna tehnička sredstva, za čiju je upotrebu prema zakonu potrebna posebna dozvola, uz zahtjev se podnosi i odobrenje za upotrebu tih sredstava.
- (7) Sadržaj elaborata iz stava 3 tačka 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obaveze nosioca odobrenja

Član 82

- (1) Nosilac odobrenja za istraživanje, zavisno od vrste istraživanja, dužan je da:
 - 1) odredi pravno lice koje će vršiti stručni nadzor nad istraživačkim radovima;
 - 2) u toku vršenja istraživanja redovno i uredno vodi dokumentaciju o izvršenim istraživačkim radovima i preduzetim mjerama zaštite;
 - 3) preduzme potrebne mjere za fizičko i tehničko obezbijedenje područja, objekta i nalaza tokom i nakon istraživanja;
 - 4) povremeno informiše javnost o toku istraživanja;
 - 5) omogući zainteresovanim stručnjacima i naučnicima da razgledaju nalazišta i nalaze;
 - 6) u roku od 60 dana od isteka roka za vršenje istraživanja dostavi Upravi preliminarni izvještaj o izvršenom istraživanju;
 - 7) u roku od jedne godine od isteka roka za vršenje istraživanja dostavi Upravi konačni izvještaj, sa kompletnom dokumentacijom, o izvršenom istraživanju;
 - 8) u roku od tri godine od isteka roka za vršenje istraživanja objavi rezultate istraživanja;
 - 9) u roku od godinu dana od isteka roka za vršenje istraživanja preda pokretne nalaze subjektu koji odredi Vlada.
- (2) Stručni nadzor nad istraživačkim radovima može da vrši pravno lice koje ima istraživačku licencu.

Istraživačka licenca

Član 84

- (1) Istraživačka licenca je dokaz o stručnim referencama pravnog i fizičkog lica za vršenje istraživačkih radova i sprovođenje mjera zaštite.
- (2) Istraživačku licencu iz stava 1 ovog člana izdaje i oduzima Ministarstvo.
- (3) Istraživačka licenca može se izdati pravnom licu koje je registrovano za istraživanje i koje ima u radnom odnosu ili u članstvu najmanje tri lica sa odgovarajućom visokom stručnom spremom, od kojih najmanje jedno lice sa istraživačkom licencom.
- (4) Istraživačka licenca može se izdati fizičkom licu koje ima odgovarajuću stručnu spremu, tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit za istraživača.
- (5) Istraživačka licenca izdaje se na period od pet godina.
- (6) Pravnom licu prestaje da važi istraživačka licenca:
 - 1) istekom perioda na koji je izdata;
 - 2) ukoliko ne ispunjava uslove u pogledu potrebnog broja zaposlenih ili članova sa odgovarajućom stručnom spremom ili istraživačkom licencom;
 - 3) u slučaju promjene naziva ili pravnog statusa;
 - 4) u slučaju prestanka rada.
- (7) Fizičkom licu prestaje da važi istraživačka licenca:
 - 1) istekom perioda na koji je izdata;
 - 2) na zahtjev tog lica;
 - 3) ako to lice postane trajno nesposobno za vršenje arheoloških istraživanja i konzervatorskih istraživanja ili izgubi poslovnu sposobnost.
- (8) Prestanak važenja istraživačke licence utvrđuje Ministarstvo rješenjem.
- (9) Pravno lice iz stava 6 ovog člana i fizičko lice iz stava 7 tač. 1 i 2 ovog člana ima pravo na ponovno izdavanje istraživačke licence kada ispuni uslove iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (10) Istraživačka licenca će se oduzeti pravnom i fizičkom licu, ako:
 - 1) je izdata na osnovu netačnih podataka i dokaza;
 - 2) prestane da postoji bilo koji uslov za njeno izdavanje, a imalac istraživačke licence to nije prijavio u propisanom roku;
 - 3) je imalac istraživačke licence vršio arheološko ili konzervatorsko istraživanje bez odobrenja ili suprotno odobrenju za istraživanje;
 - 4) je imalac istraživačke licence arheološkim ili konzervatorskim istraživanjem nanio štetu ili doveo u opasnost kulturno dobro.
- (11) U slučaju iz stava 10 tač. 3 i 4 ovog člana istraživačka licenca će se oduzeti i rukovodiocu istraživanja.
- (12) Lice kojem je oduzeta istraživačka licenca nema pravo na izdavanje istraživačke licence u roku od pet godina od dana oduzimanja istraživačke licence.
- (13) Istraživačka licenca objavljuje se na internet stranici Ministarstva.
- (14) Ministarstvo vodi registar izdatih istraživačkih licenci.
- (15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih istraživačkih licenci propisuje Ministarstvo.

Strani istraživači

Član 85

Strana fizička i pravna lica mogu da vrše istraživanja kulturnih dobara na teritoriji Crne Gore u saradnji sa domaćim pravnim licem koje ima odobrenje iz člana 81 ovog zakona.

Obaveze Uprave i investitora

Član 88

(1) Uprava je dužna da, najkasnije narednog dana od dana obavještenja iz člana 87 stav 1 tačka 2 ovog zakona:

- 1) komisijski utvrdi da li se radi o arheološkim nalazima;
- 2) preduzme brigu o čuvanju nalazišta i nalaza;
- 3) preda nalaze na privremeno čuvanje javnoj muzejskoj ustanovi u opštini na čijoj su teritoriji pronađeni ili matičnoj muzejskoj ustanovi;
- 4) o izvršenom uviđaju i preduzetim mjerama sačini detaljan zapisnik;
- 5) nakon izvršenog uviđaja, zavisno od vrste i prirode otkrivenog nalazišta i radova koji se izvode, donese rješenje kojim će odrediti da se izvođenje radova nastavi uz nadzor arheologa sa istraživačkom licencom ili da se radovi privremeno obustave i sprovede odgovarajuće arheološko istraživanje.

(2) Privremena obustava radova, u smislu stava 1 tačka 5 ovog člana, može trajati najduže 30 dana.

(3) U roku iz stava 2 ovog člana Uprava može donijeti rješenje o uspostavljanju prethodne zaštite nalazišta.

(4) Ako Uprava ne uspostavi prethodnu zaštitu u skladu sa stavom 3 ovog člana, nalazište se smatra slobodnim prostorom.

(5) Žalba na rješenje iz stava 1 tačka 5 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

(6) U slučaju iz stava 1 tačka 5 ovog člana troškove arheoloških istraživanja i arheološkog nadzora snosi država ukoliko sa investitorom građevinskih radova nije drukčije ugovoreno.

4. Integralna zaštita

Zaštita kulturnih dobara u planskim dokumentima

Član 89

(1) Planskim dokumentima obezbjeđuje se zaštita kulturnih dobara i njihove okoline, kao integralnog dijela savremenog društvenog, ekonomskog i urbanog razvoja, na način kojim se poštuje njihov integritet i status i dosljedno sprovode režim i mjere zaštite koji su propisani ovim zakonom.

(2) Planski dokument mora biti usklađen sa studijom zaštite kulturnih dobara (u daljem tekstu: studija zaštite) i menadžment planom.

(3) Uprava daje mišljenje na planski dokument, u odnosu na usklađenost sa studijom zaštite i menadžment planom, shodno zakonu kojim se uređuje planiranje prostora.

Studija zaštite kulturnih dobara

Član 90

(1) Studija zaštite, zavisno od vrste planskog dokumenta, sadrži:

1) tekstualni i grafički prikaz nepokretnih kulturnih dobara, potencijalnih arheoloških lokaliteta, prostora sa izraženim ambijentalnim vrijednostima i njihove okoline, na području koje je obuhvaćeno planskim dokumentom;

2) režim i mjere zaštite, očuvanja i unaprjeđenja kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline;

3) konzervatorske uslove za projektovanje radova za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnim kulturnim dobrima.

(2) Studiju zaštite izrađuje i donosi Uprava, a njena izrada se može povjeriti pravnom licu koje ima konzervatorsku licencu.

(3) Režim i mjere zaštite iz stava 1 tačka 2 ovog člana obuhvataju, naročito:

1) namjenu, način čuvanja, održavanja, korišćenja i zaštite kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline;

2) mjere zaštite potencijalnih arheoloških lokaliteta i prostora sa izraženim ambijentalnim vrijednostima;

3) procjenu potrebnih arheoloških, konzervatorskih i drugih istraživanja;

4) predloge za uklanjanje ili promjenu namjene objekata čije postojanje ili korišćenje ugrožava istraživanja, zaštitu ili korišćenje kulturnog dobra;

5) potrebne konzervatorske mjere za očuvanje i revitalizaciju kulturnog dobra;

6) obnovu narušenog kulturnog pejzaža.

(4) Konzervatorski uslovi iz stava 1 tačka 3 ovog člana sadrže detaljan opis stanja, gabarita i izgleda kulturnog dobra, vrste materijala i tehniku izvođenja radova za koje je potrebna građevinska dozvola.

(5) Bliži sadržaj studije zaštite propisuje Ministarstvo.

Menadžment plan

Član 91

(1) Menadžment plan je strateški dokument za dugoročno upravljanje, zaštitu, očuvanje, korišćenje i prezentaciju kulturno-istorijske cjeline, lokaliteta i područja.

(2) Menadžment plan se obavezno donosi za kulturno dobro koje je upisano na Listu svjetske baštine i kulturno dobro koje se nominuje za upis na ovu listu.

(3) Menadžment plan sadrži, naročito:

1) strategiju višegodišnjeg upravljanja kulturnim dobrom i smjernice za njenu realizaciju;

2) program aktivnosti na cjelovitoj valorizaciji, zaštiti i prezentaciji kulturnog dobra;

3) mehanizme za ostvarivanje integralne zaštite;

4) način vršenja monitoringa planiranih aktivnosti.

(4) Menadžment plan donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Sprovođenje konzervatorskih mjera

Član 101

(1) Konzervatorske mjere na nepokretnom i pokretnom kulturnom dobru sprovode se u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim pravilima međunarodnih tijela za zaštitu kulturnih dobara, na osnovu konzervatorskog projekta.

(2) Ako je za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru potrebna građevinska dozvola primjenjuju se i propisi o izgradnji objekata.

(3) Izvođač radova na kulturnom dobru dužan je da obavijesti Upravu o početku izvođenja radova.

Konzervatorski uslovi

Član 102

(1) Za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnom kulturnom dobru i za izvođenje radova na nepokretnom kulturnom dobru, Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, izdaje konzervatorske uslove.

(2) Konzervatorski uslovi iz stava 1 ovog člana, zavisno od vrste kulturnog dobra i planiranih radova, sadrže vrstu konzervatorske mjere, elemente iz člana 90 stav 4 ovog zakona i druge uslove kojima se obezbjeđuje autentičnost i integritet kulturnog dobra.

Konzervatorski projekat

Član 103

- (1) Konzervatorski projekat je dokumentacija za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru.
- (2) Konzervatorski projekat, zavisno od vrste kulturnog dobra, mogu da izrađuju javne ustanove za zaštitu kulturnih dobara i druga pravna i fizička lica koja imaju konzervatorsku licencu.
- (3) Saglasnost na konzervatorski projekat daje Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra.
- (4) Prije izrade konzervatorskog projekta vrše se sva potrebna istraživanja.
- (5) Bliži sadržaj konzervatorskog projekta propisuje Ministarstvo.

Ovlašćenje za sprovođenje konzervatorskih mjera

Član 104

- (1) Konzervatorske mjere na nepokretnom i pokretnom kulturnom dobru mogu da vrše javne ustanove za zaštitu kulturnih dobara i druga pravna i fizička lica koja imaju odgovarajuću konzervatorsku licencu.
- (2) Lica iz stava 1 ovog člana mogu da, uz prethodnu saglasnost Uprave, za izvođenje pojedinih radova na sprovođenju konzervatorskih mjera na kulturnom dobru angažuju drugo pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

Stručni nadzor i rukovođenje radovima

Član 105

- (1) Vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra dužan je da odredi pravno lice koje će vršiti stručni nadzor nad izvođenjem radova na kulturnom dobru.
- (2) Izvođač radova je dužan da odredi lice koje će rukovoditi izvođenjem radova na kulturnom dobru.
- (3) Stručni nadzor i rukovođenje radovima na kulturnim dobrima može da vrši lice koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu.

Stručni nadzor i rukovođenje radovima

Član 105

- (1) Vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra dužan je da odredi pravno lice koje će vršiti stručni nadzor nad izvođenjem radova na kulturnom dobru.
- (2) Izvođač radova je dužan da odredi lice koje će rukovoditi izvođenjem radova na kulturnom dobru.
- (3) Stručni nadzor i rukovođenje radovima na kulturnim dobrima može da vrši lice koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu.

Konzervatorska licenca

Član 106

- (1) Konzervatorska licenca je dokaz o stručnim referencama pravnog i fizičkog lica za izradu studije zaštite i konzervatorskog projekta i za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima.

- (2) Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje i oduzima Ministarstvo.
- (3) Konzervatorska licenca se može izdati pravnom licu koje je registrovano za izvođenje radova na kulturnim dobrima i koje ima u radnom odnosu ili u članstvu najmanje tri lica sa odgovarajućom visokom stručnom spremom, od kojih najmanje jedno lice sa konzervatorskom licencom.
- (4) Konzervatorska licenca se može izdati fizičkom licu koje ima odgovarajuću visoku stručnu spremu, tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit za obavljanje konzervatorske djelatnosti.
- (5) Konzervatorska licenca izdaje se na period od pet godina.
- (6) Pravnom licu prestaje da važi konzervatorska licenca:
- 1) istekom perioda na koji je izdata;
 - 2) ukoliko ne ispunjava uslove u pogledu potrebnog broja zaposlenih ili članova sa odgovarajućom stručnom spremom ili konzervatorskom licencom;
 - 3) u slučaju promjene naziva ili pravnog statusa;
 - 4) u slučaju prestanka rada.
- (7) Fizičkom licu prestaje da važi konzervatorska licenca:
- 1) istekom perioda na koji je izdata;
 - 2) na zahtjev tog lica;
 - 3) ako to lice postane trajno nesposobno za izradu studije zaštite i konzervatorskog projekta i za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima ili izgubi poslovnu sposobnost.
- (8) Prestanak važenja konzervatorske licence utvrđuje Ministarstvo rješenjem.
- (9) Pravno lice iz stava 6 ovog člana i fizičko lice iz stava 7 tač. 1 i 2 ovog člana ima pravo na ponovno izdavanje konzervatorske licence kada ispuni uslove iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (10) Konzervatorska licenca će se oduzeti pravnom i fizičkom licu, ako:
- 1) je izdata na osnovu netačnih podataka i dokaza;
 - 2) prestane da postoji bilo koji uslov za njeno izdavanje, a imalac konzervatorske licence to nije prijavio u propisanom roku;
 - 3) je imalac konzervatorske licence izvodio radove na kulturnom dobru bez konzervatorskog projekta na koji je nadležni organ dao saglasnost ili suprotno konzervatorskom projektu na koji je nadležni organ dao saglasnost;
 - 4) je imalac konzervatorske licence izvođenjem radova ugrozio ili doveo u opasnost kulturno dobro.
- (11) U slučaju iz stava 10 tač. 3 i 4 ovog člana konzervatorska licenca će se oduzeti i licu koje je rukovodilo izvođenjem radova.
- (12) Lice kojem je oduzeta konzervatorska licenca nema pravo na izdavanje konzervatorske licence u roku od pet godina od dana oduzimanja konzervatorske licence.
- (13) Konzervatorska licenca objavljuje se na internet stranici Ministarstva.
- (14) Ministarstvo vodi registar izdatih konzervatorskih licenci.
- (15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja konzervatorske licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih konzervatorskih licenci propisuje Ministarstvo.

Obustava radova
Član 107

- (1) Uprava je dužna da rješenjem:

1) privremeno obustavi sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru, do obezbjeđivanja uslova za njihovo pravilno izvođenje, ako se radovi ne izvode u skladu sa konzervatorskim projektom na koji je data saglasnost Uprave;

2) obustavi izvođenje radova kojim se ugrožava ili dovodi u opasnost kulturno dobro i naredi preduzimanje neophodnih mjera zaštite.

(2) Ako je za sprovođenje konzervatorskih mjera izdata građevinska dozvola, Uprava će rješenje iz stava 1 ovog člana dostaviti nadležnoj građevinskoj inspekciji i organu koji je izdao građevinsku dozvolu.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana građevinska inspekcija je dužna da naloži zabranu izvođenja odobrenih radova.

(4) Žalba na rješenje iz st. 1 i 3 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Prijem izvedenih radova

Član 108

(1) Radi stručne kontrole kvaliteta sprovedenih konzervatorskih mjera na kulturnom dobru vrši se prijem izvedenih radova.

(2) Prijem izvedenih radova vrši Uprava, na zahtjev investitora radova.

(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana dostavlja se izvještaj o izvršenim radovima i izvještaj o stručnom nadzoru.

(4) Prijem izvedenih radova vrši stručna komisija koju obrazuje Uprava, od najmanje tri člana, od kojih jedan član mora imati konzervatorsku licencu.

VII. OBAVLJANJE DJELATNOSTI ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

Konzervatorska djelatnost

Član 121

(1) Konzervatorska djelatnost obuhvata stručne poslove koji se odnose na istraživanje, proučavanje, dokumentovanje, obilježavanje, prezentaciju, valorizaciju i revalorizaciju kulturnih dobara i sprovođenje konzervatorskih mjera.

(2) Poslove konzervatorske djelatnosti, u okviru svojih nadležnosti, vrši Uprava, organ uprave nadležan za arhivsku djelatnost i javna ustanova za konzervatorsku djelatnost.

(3) Određene poslove konzervatorske djelatnosti mogu da vrše stručne i naučne ustanove i druga pravna i fizička lica koja ispunjavaju propisane prostorne, kadrovske, tehničko-tehnološke i materijalne uslove.

(4) Bliže uslove za obavljanje poslova konzervatorske djelatnosti iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VIII. FINANSIRANJE ZAŠTITE I OČUVANJE KULTURNIH DOBARA

1. Obezbjeđivanje sredstava za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Član 128

(1) Sredstva iz opštih prihoda budžeta Crne Gore i namjenska sredstva od rente za očuvanje kulturnih dobara obezbjeđuju se i koriste u skladu sa godišnjim programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

(2) Program iz stava 1 ovog člana donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

IX. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Upravni nadzor

Član 131

- (1) Nadzor nad zakonitošću upravnih akata, zakonitošću i cjelishodnošću rada nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.
- (2) Poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora preko inspektora za kulturnu baštinu i inspektora za kulturna dobra (u daljem tekstu: inspektor), u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Član 138

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 eura do 9.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
 - 1) unese ili uveze kulturno dobro iz inostranstva a ne prijavi ga Upravi odmah a najkasnije u roku od osam dana od dana unošenja, odnosno uvoza (član 55);
 - 2) ne koristi kulturno dobro za tradicionalnu ili drugu odgovarajuću namjenu koju odredi Uprava (član 57 stav 1);
 - 3) upotrijebi kulturno dobro ili njegov prepoznatljiv dio za reklamu, kao element firme, za izradu suvenira, filmskog ili fotografskog materijala ili u druge komercijalne svrhe, na način koji ugrožava njegov integritet, bez odobrenja Uprave (član 58 stav 1);
 - 4) izrađuje komercijalnu kopiju, a zavisno od vrste kulturnog dobra na svaku komercijalnu kopiju ne stavi oznaku "kopija", naziv kulturnog dobra, period i lokalitet iz kojeg potiče i ime autora (član 58 stav 4);
 - 5) vrši arheološko istraživanje i konzervatorsko istraživanje koje zadire u integritet kulturnog dobra, bez odobrenja Uprave (član 81 stav 1);
 - 6) ne odredi pravno lice koje će vršiti stručni nadzor nad izvođenjem radova na kulturnom dobru (član 105 stav 1);
 - 7) ne odredi lice koje će rukovoditi izvođenjem radova na kulturnom dobru (član 105 stav 2).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 1.600 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 4 i 6 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 800 eura.
- (4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 400 eura do 900 eura.
- (5) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.200 eura do 2.700 eura.

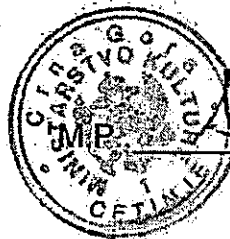

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo kulture

Naziv propisa	Zakon o zaštiti kulturnih dobara	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	x- obrazovanje, nauka, kultura i sport	3. kultura
Klasifikacija propisa po pregovaračkim poglavljima i podpoglavljima prava Evropske unije	poglavlje	potpoglavlje
	26 - kultura i obrazovanje	26.20 kultura
Ključni termini - eurovok deskriptori		

A. Beđić

Potpis

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Примљено 26.03.2018.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
01	3065/16	-1-	2017.

Број: 02-03- 12213/1

Подгорица, 21. септембар 2018. године

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
- н/р министра, г-дина Александра Богдановића -

Поштовани господине Богдановићу,

Поводом *Предлога закона о измјенама и допунама Закона о заштити културних добара*, Министарство финансија даје слjedeће

МИШЛJЕНЈЕ

На текст Предлога закона и припремљени Извјештај о спроведеној анализи процјене utицаја прописа, са аспекта импликација на пословни амбијент, немамо примједби.

Предлогом закона о измјенама и допунама Закона о заштити културних добара врши се усклађивање са правном регулативом европског законодавства и потврђеним међународним конвенцијама, а предмет ових измјена и допуна је услађавање са Директивом 2006/123/EU о услугама на унутрашњем тржишту, као и Директивом 2014/60/EU о повраћају културних предмета незаконито изнесених с државног подручја државе чланице.

Тачком 4. члана 48 поменутог Предлога закона се прописује образовање комисије за расподјелу средстава из општих прихода буџета Црне Горе као и намјенских средстава од ренте за очување културних добара. Тачком 5 истог члана дефинисано је да се актом о образовању комисије утврђује састав, задаци, начин рада и накнада за рад чланова комисије.

На основу увида у достављени текст и Извјештај о анализи utицаја прописа у дијелу процјене utицаја, утврђено је да имплементација достављеног Предлога Закона о измјенама и допунама Закона о заштити културних добара неће изискивати додатно издвajaње финансијских средстава из буџета Црне Горе, јер ће се потребна средства издвajaти у оквиру средстава планираних годишњим буџетом Министарства културе у складу са Законом о култури.

Шодно наведеном, Министарство финансија даје сагласност на Предлог закона о измјенама и допунама Закона о заштити културних добара.

С поштовањем,

МИНИСТАР

Darko Radunović

81000 Подгорица; ул. Станка Драгојевића бр. 2

tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

IZVJEŠTAJ O ANALIZI UTICAJA PROPISA	
MINISTARSTVO ILI REGULATORNO TIJELO PREDLAGAČ	Ministarstvo kulture
NASLOV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara
<p>Odjeljak 1: Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt? ✓ Što su uzroci problema? ✓ Što su posljedice problema? ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko? ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Ustavom Crne Gore kulturna baština je prepoznata kao dobro od opšteg interesa, koje je svako dužan da čuva a država da je štiti. Najznačajniji dio kulturne baštine čine materijalna i nematerijalna kulturna dobra, koja predstavljaju svojevrsno svjedočanstvo o prošlosti odnosno prisutnosti čovjeka i ljudskih zajednica u prostoru i vremenu, njihovim aktivnostima, stremljenjima, kretanjima i razvitku.</p> <p>Pored činjenice da je praksa pokazala određene probleme, ovom prilikom odredbe ovog propisa se usaglašavaju i sa novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17).</p> <p>Takođe, Predlog ovog zakona je usaglašen sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, kao i Direktivom 2014/60/EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice.</p>	
<p>Odjeljak 2: Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenjivo. 	
<p>Problematika zaštite kulturnih dobara je predmet regulative evropskog zakonodavstva i potvrđenih međunarodnih konvencija, a predmet ovih izmjena i dopuna je i usaglašavanje sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, kao i Direktivom 2014/60/EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice.</p> <p>Naime, jedna od obaveza budućeg članstva u Uniji je liberalizacija tržišta usluga prema EU i EEP (Evropski ekonomski prostor EU28+3), kako u pogledu slobode prava osnivanja, tako i slobode pružanja usluga na teritoriji Crne Gore koju privremeno ili povremeno pružaju oni pružaoci usluga kojima je država osnivanja država EEP, bez obaveze osnivanja u Crnoj Gori. Postepeno se prilagođavajući budućem članstvu i funkcionisanju na jedinstvenom tržištu EU (uključujući i Norvešku, Island i Lihtenštaj) kroz EEP, Crna Gora ima obavezu da ispuni sve uslove za punu primjenu Direktive 2006/123/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu do dana pristupanja Evropskoj uniji. U okviru pregovora u pregovaračkom poglavlju 3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, pratiće se napredak u ovoj oblasti i kroz pregovore dostizati uslovi članstva. Shodno članu 57 Ugovora o funkcionisanju EU, usluge predstavljaju sve one "usluge koje se, po pravilu, pružaju uz naknadu i ukoliko nisu uređene odredbama o slobodnom kretanju roba, kapitala i ljudi". Nadalje, u članu 56 se navodi da su "zabranjena ograničenja slobode pružanja usluga u Uniji u odnosu na državljane država članica koji imaju sjedište u jednoj od država članica, ali ne u državi članici lica kojem su usluge namijenjene". Stoga, ne dovodeći u pitanje odredbe poglavlja o pravu osnivanja, pružalac usluga može, da bi pružao usluge, svoju djelatnost privremeno obavljati u državi članici u kojoj se usluga pruža, pod istim uslovima koje ova država propisuje za svoje državljane (čl. 57, st. 3 UFEU).</p> <p>Odredbe koje su usaglašene sa ovom Direktivom primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.</p> <p>Pored navedenog, Pregovaračko poglavlje 1 Sloboda kretanja roba reguliše pitanja u odnosu na povraćaj predmeta protivpravno oduzetih sa teritorije države članice EU. U skladu sa navedenim, Direktiva 93/7/EEC od 15. III 1993. o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s države</p>	

teritorije države članice, dopunjena je sa Direktivom 2014/60 EU o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državne teritorije države članice i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012. Novine koje Direktiva 2014/60 EU propisuje, a koje su uvrštene u Predlog, odnose se na sljedeće:

- Opseg nove Direktive pokriva sve kulturne predmete identifikovane kao "nacionalno blago koja posjeduje umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost", u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili upravnim postupcima;
- Države članice imaju trogodišnji rok za pokretanje postupka povraćaja;
- Držalac kulturnog predmeta treba dokazati da je sa dužnom pažnjom utvrđivao pravno porijeklo kulturnog predmeta u periodu kada ga je sticao.

Pored toga, vrši se usklađivanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, preciziraju se pojedine odredbe koje su izazivale problem u praksi; uređuje se nadzor, pojam konzervatorskog projekta, izrada studije zaštite kulturne baštine, sadržaj plana upravljanja kulturnim dobrima.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj. izabranu opciju.

Donošenje predmetnog zakona je neophodno radi jačanja institucionalnog mehanizma zaštite očuvanja kulturnih dobara, a posebno kroz preciziranje nadzora.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu; Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno;
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzecima);
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti;
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera;

Rješenja u navedenom Predlogu uticaće na organe i institucije u oblasti kulturne baštine, kao i na lica koja se bave poslovima zaštite kulturnih dobara. Pored toga, novina koja je propisana ovim Predlogom odnosi se na dopunu člana 46 kojim je uređena prodaja kulturnog dobra putem neposredne pogodbe u slučaju prava preče kupovine, na način da se uz ponudu dostavlja procjena vrijednosti izvršena od strane ovlaštenog procjenjivača, a Ministarstvo kulture po službenoj dužnosti pribavlja procjenu vrijednosti od strane organa uprave nadležnog za poslove imovine ako je nepokretno kulturno dobro. Ovo je posebno važna novina s aspekta negativne prakse koja je pokazala da vlasnici kulturnih dobara nude Državi kulturna dobra po cijeni koja je određena na osnovu lične i slobodne procjene, odnosno u vrijednosti zaduženja, kredita, isl. Na ovaj način, propis će uticati i na poslove koje vrši organ nadležan za poslove imovine.

Propisom se podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i ojačava se konkurencija, a posebno imajući u vidu Direktivu koja isto nameće kao obavezu.

Nisu prepoznate biznis barijere.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekucu fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda. ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti. ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa? ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - Za implementaciju predmetnog zakona nijesu potrebna posebna finansijska izdvajanja, sem u dijelu koji se odnosi na član 48 Predloga kojim se propisuje obrazovanje komisije za raspodjelu sredstava iz opštih prihoda budžeta Crne Gore i namjenskih sredstava od rente za očuvanje kulturnih dobara, kojim aktom se utvrđuje sastav iste, zadaci, način rada i naknada za rad. - Implementacijom ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. - Neophodna finansijska sredstva su obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu. - Predviđeno je usklađivanje postojećih podzakonskih akata. - Implementacija Zakona ne utiče na prihode budžeta Crne Gore. - Od Ministarstva finansija je u prethodnom periodu traženo mišljenje na Nacrt ovog zakona, prije organizovanja javne rasprave.
<p>Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije) ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir <p>Ministar kulture je rješenjem broj 01-3065 od 21.09.2017. godine, te rješenjem broj 01-3065/2 od 06.10.2017. godine, obrazovao Radnu grupu za izradu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Nakon javnog poziva koji je upućen nevladinim organizacijama u cilju određivanja predstavnika u radnoj grupi, izabrana je članica Aleksandra Kapetanović (NVO Expeditio Kotor). Pored službenika Ministarstva kulture i Uprave za zaštitu kulturnih dobara, za članove Radne grupe, određene su i članice radne grupe zaposlene u Javnoj ustanovi Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore. U procesu rada ove radne grupe, učestvovali su i predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma.</p> <p>Nacrt zakona upućen je, pored Ministarstva finansija, i drugim ministarstvima, te Zajednici opština, zatim je organizovana javna rasprava, koja je trajala 44 dana, zaključno sa 12. julom 2018. godine. Tokom trajanja javne rasprave, Ministarstvu kulture upućeni su prijedlozi, sugestije i komentari od strane: Uprave za zaštitu kulturnih dobara; Udruženja folklornih ansambala Crne Gore – UFACG; JU Muzeji i galerije Podgorice i Nevladine organizacije „Expeditio“, Centar za održivi prostorni razvoj iz Kotora, nakon čega je sačinjen Izvještaj o javnoj raspravi i objavljen dana, 23. jula 2018. godine, na internet stranici Ministarstva kulture i portalu e-uprave.</p>
<p>Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa? <p>Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.</p>

Aleksandra BOGDANOVIĆ

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MK-IU/PZ/18/07
1. Naziv nacrtu/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Cultural Property Act	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo kulture	
- Sektor/odsjek	Direktorat za kulturnu baštinu	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Aleksandar Dajković, +382 41 232 540, aleksandar.dajkovic@mku.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Dušica Stanojević, +38241232540, dusica.stanojevic@mku.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo kulture	
4. Usklađenost nacrtu/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrtu/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2018-2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	01 - Sloboda kretanja roba 2 Planovi i potrebe 2.2. Zakonodavni okvir	
- Rok za donošenje propisa	III kvartal 2018	
- Napomena	Donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara je pomjereno za IV kvartal zbog međuresorskog usklađivanja i slanja Zakona EK na mišljenje.	
6. Usklađenost nacrtu/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava II, Slobodno kretanje roba, Poglavlje 3, Zabrana kvantitativnih ograničenja između država članica, Član 36 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title II, Free movement of goods, Chapter 3, Prohibition of quantitative restrictions between Member States, Article 36		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
32014L0060		

Direktiva 2014/60 o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznešenih s državnog područja države članice i o izmjeni Regulative (EU) br. 1024/2012 / Directive 2014/60/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the return of cultural objects unlawfully removed from the territory of a Member State and amending Regulation (EU) No 1024/2012 (Recast), OJ L 159, 28.5.2014

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32006L0123

Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu / Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market OJ L 376, 27.12.2006

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

6.1. Razloži za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrtu/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara je djelimično usklađen s Direktivom o 32006L0123 kao i Direktivom 32014L0060. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskih akata kojima će se bliže urediti uslovi i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke, odnosno konzervatorske licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih, odnosno konzervatorskih licenci kao i propisivanjem odredbe koja se odnosi na obavlještavanje Komisije

Rok za postizanje potpune usklađenosti je danom pristupanja CG u EU.

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrtu/predloga propisa

9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava su prevedeni na hrvatski jezik.

10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara nije preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrtu/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara učestvovali su nacionalni stručnjaci iz oblasti zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kao i predstavnik nevladinog sektora.

Potpis / ovlašteno lice obradivaca propisa

Potpis glavnog pregovarača

Datum:

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrtu/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MK-TU/PZ/18/07		MK-IU/PZ/18/07		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2014/60 o povraćaju kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice i o izmjeni Regulative (EU) br. 1024/2012- 32014L0060 Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu -32006L0123				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara		Proposal for the Law on Amandments to the Law on Cultural Property Act		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2014/60 EU				
Član 1. Ova se Direktiva primjenjuje na povrat kulturnih predmeta koje je država članica kategorizirala ili definirala kao nacionalno blago, kako je navedeno u članu 2. tački 1., a koji su nezakonito izneseni s državnog područja te države članice.	Član 21 Član 63 mijenja se i glasi: "(1) Država članica Evropske unije (u daljem tekstu: država članica) može tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa njene teritorije, ako se taj predmet nalazi na teritoriji Crne Gore i ako je prije ili nakon protivpravnog odnošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost prema njenim nacionalnim propisima ili je takvim utvrđen u administrativnom postupku, u skladu sa članom 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. (2) Popis zbirki predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 ovog člana, utvrđuje	Potpuno usklađeno		

	<p>Ministarstvo.</p> <p>(3) Smatra se da je protivpravno odnesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu nakon isteka roka za privremeno iznošenje ili kršenja nekog drugog uslova kojim se uređuje privremeno iznošenje."</p>			
<p>Član 2.</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „kulturni predmet“ znači predmet koji je kategoriziran ili definiran od strane države članice, prije ili nakon njegova nezakonitog iznošenja s državnog područja te države članice, kao dio „nacionalnog blaga koje ima umjetničku, povijesnu ili arheološku vrijednost“ prema nacionalnom zakonodavstvu ili u okviru administrativnih postupaka, a u smislu člana 36. TFEU-a;</p> <p>2. „nezakonito izneseno s državnog područja države članice“ znači:</p> <p>(a) izneseno s državnog područja države članice kršenjem njezinih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Regulative (EZ) br. 116/2009; ili</p> <p>(b) nije vraćeno po isteku roka zakonitog privremenog iznošenja ili bilo koje kršenje nekog drugog uvjeta kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje;</p> <p>3. „država članica koja je zatražila povrat“ znači država članica s čijeg je državnog područja kulturni predmet nezakonito iznesen;</p> <p>4. „država članica od koje se traži povrat“ znači država članica na čijem se državnom području nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen s državnog područja druge države članice;</p> <p>5. „povrat“ znači fizički povrat kulturnog predmeta na državno područje države članice koja je zatražila povrat;</p> <p>6. „samostalni posjednik“ znači osoba koja za vlastiti račun izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu;</p> <p>7. „nesamostalni posjednik“ znači osoba koja za treću osobu izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu;</p>	<p>Član 21</p> <p>Član 63 mijenja se i glasi:</p> <p>“(1) Država članica Evropske unije (u daljem tekstu: država članica) može tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa njene teritorije, ako se taj predmet nalazi na teritoriji Crne Gore i ako je prije ili nakon protivpravnog odnošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost prema njenim nacionalnim propisima ili je takvim utvrđen u administrativnom postupku, u skladu sa članom 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.</p> <p>(2) Popis zbirki predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.</p> <p>(3) Smatra se da je protivpravno odnesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu nakon isteka roka za privremeno iznošenje ili kršenja nekog drugog uslova kojim se uređuje privremeno iznošenje.”</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno i članom 11 stav 1 tačka 12, kao i članom 63 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)</p>	

<p>8. „javne zbirke“ znači zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice definirane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalnog ili područnog tijela u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na državnom području te države članice, pod uvjetom da je takva institucija u vlasništvu države članice ili lokalnog ili područnog tijela ili je u znatnoj mjeri od njih financirana.</p>				
<p>Član 3. Kulturni predmeti koji su bili nezakonito izneseni s državnog područja države članice vraćaju se u skladu s postupkom i pod uvjetima predviđenima ovom Direktivom.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 64 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)</p>	
<p>Član 4. Svaka država članica imenuje jedno ili više središnjih tijela za provedbu zadaća predviđenih ovom Direktivom. Države članice obavješćuju Komisiju o svim središnjim tijelima koja imenuju na temelju ovog člana. Komisija objavljuje popis tih središnjih tijela i sve promjene u vezi s njima u seriji C Službenog lista Evropske unije.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 69 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)</p>	
<p>Član 5. Središnja tijela država članica surađuju i promiču savjetovanje između nadležnih nacionalnih tijela država članica. Potonja tijela posebno: 1. na zahtjev države članice koja je zatražila povrat traže određeni kulturni predmet koji je nezakonito iznesen s njezina državnog područja te identificiraju samostalnog posjednika i/ili nesamostalnog posjednika. Zahtjev mora sadržavati sve informacije potrebne za olakšavanje potrage, posebno upućivanje na stvarno ili pretpostavljeno mjesto na kojem se predmet nalazi; 2. obavješćuju zainteresirane države članice o pronalasku kulturnog predmeta na njihovu državnom području ako postoje osnovne sumnje da je on nezakonito iznesen s državnog područja druge države članice; 3. omogućuju nadležnim tijelima države članice koja je</p>	<p>Član 24 U članu 66 stav 1 tačka 3 riječi: "60 dana" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno i članom 66 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)</p>	

<p>zatražila povrat da provjere je li predmet u pitanju kulturni predmet, pod uvjetom da se provjera obavi u roku od šest mjeseci od obavijesti predviđene tačkom 2. Ako se provjera ne obavi u propisanom roku, prestaju se primjenjivati tačke 4. i 5.;</p> <p>4. u suradnji sa zainteresiranom državom članicom poduzimaju sve potrebne mjere za fizičko očuvanje kulturnog predmeta;</p> <p>5. potrebnim privremenim mjerama sprečavaju svaku radnju kojom se izbjegava postupak povrata;</p> <p>6. pri povratu postupaju kao posrednici između samostalnih posjednika i/ili nesamostalnih posjednika i države članice koja je zatražila povrat. S tim ciljem nadležna tijela države članice od koje se traži povrat mogu, ne dovodeći u pitanje član 6., u prvom redu olakšati provedbu arbitražnog postupka u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice od koje se traži povrat i uz uvjet da država članica koja je zatražila povrat i samostalni posjednik ili nesamostalni posjednik daju svoje formalno odobrenje.</p> <p>Kako bi surađivala i međusobno se savjetovala, središnja tijela država članica služe se modulom Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („IMI“) uspostavljenog Regulativom (EU) br. 1024/2012 posebno prilagođenim za kulturne predmete. Također se mogu služiti IMI-jem kako bi širila relevantne informacije o slučaju u vezi s kulturnim predmetima koji su ukradeni ili nezakonito izneseni s njihova državnog područja. Države članice odlučuju o korištenju IMI-ja od strane drugih nadležnih tijela za potrebe ove Direktive.</p>				
<p>Član 6.</p> <p>Država članica koja je zatražila povrat može pred nadležnim sudom u državi članici od koje se traži povrat pokrenuti postupak protiv samostalnog posjednika ili, ako to nije moguće, protiv nesamostalnog posjednika, s ciljem osiguravanja povrata kulturnog predmeta koji je bio nezakonito iznesen s njezina državnog područja. Postupak se može pokrenuti samo ako su aktu kojim se pokreće postupak priloženi:</p>	<p>Član 22</p> <p>Član 64 mijenja se i glasi:</p> <p>“(1) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa teritorije države članice pokreće se tužbom države članice protiv držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Crnoj Gori.</p> <p>(2) Uz tužbu iz stava 1 ovog člana dostavlja se:</p> <p>1) dokument sa opisom predmeta na koji se zahtjev odnosi i u kojem je navedeno da je riječ o kulturnom</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(a) dokument s opisom predmeta na koji se zahtjev odnosi i u kojem je navedeno da je riječ o kulturnom predmetu;</p> <p>(b) izjava nadležnih tijela države članice koja je zatražila povrat da je kulturni predmet nezakonito iznesen s njezina državnog područja.</p>	<p>predmetu;</p> <p>2) izjava nadležnog organa države članice da je potraživani kulturni predmet protivpravno odnesen sa njene teritorije.</p> <p>(3) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od tri godine od dana kada je država članica saznala za mjesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica koje ga posjeduje, a najkasnije u roku od 30 godina nakon što je predmet nezakonito iznesen sa teritorije države članice koja je tražila povraćaj.</p> <p>(4) Ako je potraživani kulturni predmet dio javne zbirke, koja je u skladu sa propisima države članice definisana kao javna i koja je u vlasništvu države članice, lokalnog ili regionalnog tijela u državi članici ili institucije koja se nalazi na njejoj teritoriji ili je sakralni predmet pod posebnom zaštitom nacionalnih propisa države članice, postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako međunarodnim ugovorom nije određen drugi rok.</p> <p>(5) Postupak povraćaja nije dozvoljen ako u trenutku kada bi postupak trebalo pokrenuti iznošenje kulturnog predmeta sa teritorije države članice koja je tražila povraćaj više nije nezakonito."</p>			
<p>Član 7.</p> <p>Nadležno središnje tijelo države članice koja je zatražila povrat odmah obavješćuje nadležno središnje tijelo države članice od koje se traži povrat da je pokrenut postupak s ciljem osiguravanja povrata predmeta o kojem je riječ. Nadležno središnje tijelo države članice od koje se traži povrat odmah obavješćuje središnja tijela drugih država članica.</p> <p>Razmjena informacija provodi se putem IMI-ja u skladu s važećim zakonskim odredbama o zaštiti osobnih podataka i privatnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se nadležna središnja tijela uz IMI posluže i drugim sredstvima komunikacije.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 69 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)</p>	

<p style="text-align: center;">Član 8.</p> <p>1. Države članice u svom zakonodavstvu propisuju da postupak povrata u okviru ove Direktive nije dopušteno pokrenuti nakon proteka razdoblja od tri godine od saznanja nadležnog središnjeg tijela države članice koja je zatražila povrat za mjesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet njegova samostalnog posjednika ili nesamostalnog posjednika.</p> <p>Pokretanje takvih postupaka ni u kojem slučaju nije dopušteno više od 30 godina nakon što je predmet nezakonito iznesen s državnog područja države članice koja je zatražila povrat.</p> <p>Međutim, u slučaju predmeta koji su dio javnih zbirki definiranih u članu 2. tački 8. i predmeta koji su dio inventara crkvenih ili drugih vjerskih institucija u državama članicama u kojima oni podliježu posebnim aranžmanima za zaštitu u okviru nacionalnog prava, rok za postupak povrata je 75 godina, osim u državama članicama u kojima postupak ne podliježe zastari ili u slučaju bilateralnih sporazuma između država članica kojima se predviđa rok koji premašuje 75 godina.</p> <p>2. Postupak povrata nije dopušten ako u trenutku kada bi postupak trebao biti pokrenut iznošenje kulturnog predmeta s državnog područja države članice koja je zatražila povrat više nije nezakonito.</p>	<p style="text-align: center;">Član 22</p> <p>Član 64 mijenja se i glasi:</p> <p>"(1) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa teritorije države članice pokreće se tužbom države članice protiv držaoca kulturnog predmeta pred nadležnim sudom u Crnoj Gori.</p> <p>(2) Uz tužbu iz stava 1 ovog člana dostavlja se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokument sa opisom predmeta na koji se zahtjev odnosi i u kojem je navedeno da je riječ o kulturnom predmetu; 2) izjava nadležnog organa države članice da je potraživani kulturni predmet protivpravno odnesen sa njene teritorije. <p>(3) Postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od tri godine od dana kada je država članica saznala za mjesto na kojem se kulturni predmet nalazi i za identitet lica koje ga posjeduje, a najkasnije u roku od 30 godina nakon što je predmet nezakonito iznesen sa teritorije države članice koja je tražila povraćaj.</p> <p>(4) Ako je potraživani kulturni predmet dio javne zbirke, koja je u skladu sa propisima države članice definisana kao javna i koja je u vlasništvu države članice, lokalnog ili regionalnog tijela u državi članici ili institucije koja se nalazi na njejoj teritoriji ili je sakralni predmet pod posebnom zaštitom nacionalnih propisa države članice, postupak za povraćaj kulturnog predmeta može se pokrenuti u roku od 75 godina od dana kada je odnesen sa teritorije države članice, ako međunarodnim ugovorom nije određen drugi rok.</p> <p>(5) Postupak povraćaja nije dozvoljen ako u trenutku kada bi postupak trebalo pokrenuti iznošenje kulturnog predmeta sa teritorije države članice koja je tražila povraćaj više nije nezakonito."</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 9.</p> <p>Osim ako je drukčije predviđeno članovima 8. i 14., nadležni sud nalaže povrat dotičnoga kulturnog predmeta ako utvrdi da se radi o kulturnom predmetu u smislu člana 2. tačke 1. i da je nezakonito iznesen s državnog područja.</p>	<p style="text-align: center;">Član 23</p> <p>U članu 65 stav 2 mijenja se i glasi:</p> <p>"(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu, pod uslovom da držalac kulturnog</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>predmeta dokaže da je prilikom sticanja kulturnog predmeta postupao sa dužnom brigom i pažnjom, na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća.”</p> <p>Poslije stava 7 dodaju se dva nova stava koji glase:</p> <p>“(8) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvo stranke, plaćenu cijenu, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti, ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim okolnostima.</p> <p>(9) Troškove nastale prilikom sprovođenja odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je tražila povraćaj.”</p>			
<p>Član 10.</p> <p>Ako je naložen povrat predmeta, nadležni sud u državi članici od koje se traži povrat dodjeljuje samostalnom posjedniku pravičnu odštetu sukladno okolnostima slučaja, pod uvjetom da samostalni posjednik dokaže da je pri stjecanju predmeta postupao s dužnom pažnjom.</p> <p>Pri procjeni je li samostalni posjednik postupao s dužnom pažnjom u obzir se uzimaju sve okolnosti stjecanja, a posebno dokumentacija o porijeklu predmeta, dozvole za iznošenje koje su potrebne prema pravu države članice koja je zatražila povrat, svojstva stranaka, plaćena cijena, pitanje je li samostalni posjednik izvršio uvid u bilo koji dostupan registar ukradenih kulturnih predmeta i bilo koje relevantne informacije koje je objektivno mogao pribaviti ili poduzelo bilo koji drugi korak koji bi u tim okolnostima poduzela razumna osoba.</p> <p>U slučaju stjecanja darovanjem ili nasljeđivanjem, samostalni posjednik ne smije biti u povoljnijem položaju od osobe od koje je stekao predmet na taj način.</p> <p>Država članica koja je zatražila povrat plaća tu odštetu pri povratu predmeta.</p>	<p>Član 23</p> <p>U članu 65 stav 2 mijenja se i glasi:</p> <p>“(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu, pod uslovom da držalac kulturnog predmeta dokaže da je prilikom sticanja kulturnog predmeta postupao sa dužnom brigom i pažnjom, na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća.”</p> <p>Poslije stava 7 dodaju se dva nova stava koji glase:</p> <p>“(8) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvo stranke, plaćenu cijenu, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti, ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim okolnostima.</p> <p>(9) Troškove nastale prilikom sprovođenja odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je tražila povraćaj.”</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 11.</p> <p>Troškove nastale provedbom odluke o povratu kulturnog predmeta snosi država članica koja je zatražila povrat. Isto vrijedi za troškove mjera iz člana 5. tačke 4.</p>	<p>Član 23</p> <p>U članu 65 stav 2 mijenja se i glasi:</p> <p>“(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu, pod uslovom da držalac kulturnog predmeta dokaže da je prilikom sticanja kulturnog predmeta postupao sa dužnom brigom i pažnjom, na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća.”</p> <p>Poslije stava 7 dodaju se dva nova stava koji glase:</p> <p>“(8) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvo stranke, plaćenu cijenu, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti, ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim okolnostima.</p> <p>(9) Troškove nastale prilikom sprovođenja odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je tražila povraćaj.”</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 12.</p> <p>Plaćanje pravične odštete iz člana 10. i troškova iz člana 11. ne dovodi u pitanje pravo države članice koja je zatražila povrat da poduzme korake radi naplate tih iznosa od osoba koje su odgovorne za nezakonito iznošenje kulturnog predmeta s njezina državnog područja.</p>	<p>Član 23</p> <p>U članu 65 stav 2 mijenja se i glasi:</p> <p>“(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu, pod uslovom da držalac kulturnog predmeta dokaže da je prilikom sticanja kulturnog predmeta postupao sa dužnom brigom i pažnjom, na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća.”</p> <p>Poslije stava 7 dodaju se dva nova stava koji glase:</p> <p>“(8) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvo stranke, plaćenu cijenu, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti, ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim</p>	<p>Potpuno usklađeno.</p>		

	<p>okolnostima.</p> <p>(9) Troškove nastale prilikom sprovođenja odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je tražila povraćaj."</p>			
<p>Član 13.</p> <p>Pitanje vlasništva na kulturnom predmetu nakon povrata uređeno je pravom države članice koja je zatražila povrat.</p>	<p>Član 23</p> <p>U članu 65 stav 2 mijenja se i glasi:</p> <p>"(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana sud će, prema okolnostima slučaja, savjesnom držaocu kulturnog predmeta odrediti pravičnu naknadu, pod uslovom da držalac kulturnog predmeta dokaže da je prilikom sticanja kulturnog predmeta postupao sa dužnom brigom i pažnjom, na teret države članice kojoj se kulturni predmet vraća."</p> <p>Poslije stava 7 dodaju se dva nova stava koji glase:</p> <p>"(8) Sud će posebno posvetiti pažnju svim okolnostima sticanja kulturnog predmeta, a naročito: dokumentaciji o porijeklu predmeta, dozvoli za iznošenje dobijenoj u skladu sa propisima države članice koja potražuje predmet, svojstvo stranke, plaćenu cijenu, kao i da li je držalac konsultovao bilo koji dostupni registar ukradenih predmeta i ostale relevantne informacije koje je realno mogao dobiti, ili je preduzeo neki drugi korak koji bi savjesni držalac preduzeo u datim okolnostima.</p> <p>(9) Troškove nastale prilikom sprovođenja odluke o povraćaju kulturnog predmeta snosi država članica koja je tražila povraćaj."</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 14.</p> <p>Ova se Direktiva primjenjuje samo na kulturne predmete nezakonito iznesene s državnog područja države članice na dan 1. januara 1993. ili nakon tog dana.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 63 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)	
<p>Član 15.</p> <p>1. Svaka država članica može primijeniti aranžmane predviđene ovom Direktivom na povrat kulturnih predmeta koji nisu predmeti definirani u članu 2. tački 1.</p> <p>2. Svaka država članica može primijeniti aranžmane</p>	<p>Član 21.</p> <p>Član 63 mijenja se i glasi:</p> <p>"(1) Država članica Evropske unije (u daljem tekstu: država članica) može tražiti povraćaj kulturnog predmeta koji je protivpravno odnesen sa njene teritorije, ako se taj predmet nalazi na teritoriji Crne Gore i ako je prije ili nakon</p>	Potpuno usklađeno		

<p>predviđene ovom Direktivom na zahtjeve za povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja drugih država članica prije 1. januara 1993.</p>	<p>protivpravnog odnošenja zaštićen kao nacionalno blago koje ima umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost prema njenim nacionalnim propisima ili je takvim utvrđen u administrativnom postupku, u skladu sa članom 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.</p> <p>(2) Popis zbirki predmeta koje se mogu smatrati nacionalnim blagom, u smislu stava 1 ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.</p> <p>(3) Smatra se da je protivpravno odnesen i kulturni predmet koji nije vraćen u državu članicu nakon isteka roka za privremeno iznošenje ili kršenja nekog drugog uslova kojim se uređuje privremeno iznošenje."</p>			
<p>Član 16.</p> <p>Ova Direktiva ne dovodi u pitanje niti jedan građanski ili kazneni postupak koji prema nacionalnom zakonodavstvu država članica može pokrenuti država članica koja je zatražila povrat i/ili vlasnik ukradenog kulturnog predmeta.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno 68 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17)</p>	
<p>Član 17.</p> <p>1. Države članice Komisiji podnose izvješće o primjeni ove Direktive do 18. decembra 2015. i nakon toga svakih pet godina.</p> <p>2. Komisija svakih pet godina podnosi izvješće o preispitivanju primjene i djelotvornosti ove Direktive Evropskom parlamentu, Savjetu i Evropskom gospodarskom i socijalnom odboru. Izvješću se, ako je to potrebno, prilažu odgovarajući prijedlozi.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 18.</p> <p>Prilogu Regulatvi (EU) br. 1024/2012. dodaje se sljedeća tačka:</p> <p>„ Direktiva 2014/60/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 8.15. maja 2014. o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s područja države članice i izmjeni Regulative (EU) br. 1024/2012 ⁽⁹⁾: članovi 5. i 7.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 19.</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s članom 2. tačkom 1., članom 5. prvim</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe.</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići izmjenama i</p>	<p>Danom ulaska CG u EU</p>

<p>stavom tačkom 3., članom 5. drugim stavom, članom 7. trećim stavom, članom 8. stavom 1., članom 10. prvim i drugim stavom i članom 17. stavom 1. ove Direktive do 18. decembra 2015.</p> <p>One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.</p> <p>Kada države članice donose ove mjere, te mjere sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se prilikom njihove službene objave na nju upućuje. Te mjere uključuju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Načine tog upućivanja i oblik te izjave određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			<p>dopunama zakona kojim će se propisati odredba vezano za obavještanje Komisije</p>	
<p>Član 20.</p> <p>Direktiva 93/7/EEZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu I, dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od 19. decembra 2015., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u Prilogu I, dijelu B. Upućivanja na Direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu II.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 21.</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u <i>Službenom listu Evropske unije</i>.</p> <p>Član 2. tačke od 2. do 8., član 3., član 4., član 5. prvi stav tačke 1. i 2. te tačke od 4. do 6., član 6., član 7. prvi i drugi stav, član 8. stav 2., član 9., član 10. treći i četvrti stav i članovi od 11. do 16. primjenjuju se od 19. decembra 2015.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>PRILOG I PRILOG II</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

Direktiva 2006/123/EZ				
Član 1 – Član 4	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog zakona.	
<p style="text-align: center;">Član 5 Pojednostavljenje postupaka</p> <p>1. Države članice ispituju postupke i formalnosti koje se koriste za pristup uslužnoj djelatnosti i njezino izvođenje. Ako postupci i formalnosti, ispitani sukladno ovom stavu, nisu dovoljno jednostavni, države članice ih pojednostavljaju.</p> <p>2. U skladu s postupkom iz člana 40. stava 2., Komisija može uvesti usklađene obrasce na razini Zajednice. Oni će biti jednakovrijedni potvrdama, atestima ili drugoj zatraženoj dokumentaciji pružatelja.</p> <p>3. Ako države članice zahtijevaju od pružatelja ili primatelja da dostave potvrdu, atest ili neki drugi dokument koji dokazuje da je zahtjev ispunjen, one prihvaćaju svaki dokument iz druge države članice koji služi jednakoj svrsi ili iz kojeg je jasno da je dotični zahtjev ispunjen. Ne smiju zahtijevati da se dokument iz druge države članice dostavi u originalnom obliku ili kao ovjerena kopija ili prijevod, osim u slučajevima predviđenim u drugim aktima Zajednice ili ako je takav zahtjev opravdan prevladavajućim razlogom od društvenog interesa, koji uključuje javni red i sigurnost. Prvi podstav ne utječe na pravo država članica da zahtijevaju neovjerene prijevode dokumenata na jedan od svojih službenih jezika.</p> <p>4. Stav 3. se ne primjenjuje na dokumente koji su navedeni u članu 7. stavu 2. i članu 50. Direktive 2005/36/EZ, članu 45. stavu 3., članovima 46., 49. i 50. Direktive 2004/18/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. marta 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (24), članu 3. stavu 2. Direktive 98/5/EZ</p>	<p style="text-align: center;">Član 10</p> <p>U članu 40 stav 2 mijenja se i glasi: “(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se u pisanoj ili elektronskoj formi i dostavlja se putem pošte, neposredno ili elektronskim putem Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.”</p> <p style="text-align: center;">Član 14</p> <p>U članu 49 stav 1 mijenja se i glasi: “(1) Ugovor o kupoprodaji kulturnog dobra zaključuje se u pisanoj ili elektronskoj formi i dostavlja putem pošte, neposredno ili elektronskim putem Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.”</p> <p style="text-align: center;">Član 15</p> <p>U članu 51 stav 1 tačka 3 poslije riječi “pisanoj” dodaju se riječi: “ili elektronskoj”.</p> <p style="text-align: center;">Član 17</p> <p>U članu 55 stav 1 poslije riječi „odmah” dodaju se riječi: „putem pošte, usmeno ili elektronskim putem”.</p> <p style="text-align: center;">Član 30</p> <p>U članu 81 stav 3 mijenja se i glasi: „(3) Odobrenje za istraživanja kulturnog dobra može se izdati pravnom ili fizičkom licu koje ima: 1) istraživačku licencu, odnosno odgovarajuću licencu u skladu sa propisima države članice Evropske unije; 2) elaborat istraživanja i zaštite; 3) obezbijedjena tehnička i finansijska sredstva za vršenje istraživanja i sprovođenje mjera zaštite, odnosno tehnička i finansijska sredstva u skladu sa propisima države članice Evropske unije.”</p> <p>Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi: “(7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje i potrebna dokumentacija iz st. 5 i 6 ovog člana dostavljaju se</p>	Potpuno usklađeno		

Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februar 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija (25), Prvoj direktivi Savjeta 68/151/EEZ od 9. marta 1968. o usklađivanju zaštitnih mjera koje su radi zaštite interesa njihovih članova i drugih predviđene u državama članicama za društva u smislu člana 58. stava 2. Ugovora, a s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera u čitavoj Zajednici (26), te Jedanaestoj direktivi Savjeta 89/666/EEZ od 21. decembra 1989. o zahtjevima objavljivanja podataka u vezi s podružnicama koje su u nekoj državi članici otvorile određene vrste trgovačkih društava na koje se primjenjuje pravo druge države (27).

Upravi putem pošte, neposredno ili elektronskim putem.”
Dosadašnji stav 7 postaje stav 8.

Član 32

U članu 84 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Istraživačka licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispunio uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”

U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.

Stav 15 mijenja se i glasi:

“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih licenci propisuje Ministarstvo.”
Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.

Član 43

U članu 106 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Konzervatorska licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispunio uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”

U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.

Stav 15 mijenja se i glasi:

“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i

	oduzimanja konzervatorske licenice, odnosno priznatih licenci, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih konzervatorskih licenci propisuje Ministarstvo.” Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.		
Član 6 – Član 7	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog zakona.
<p>Član 8 Pojednostavljenje postupaka Postupci elektroničkim putem</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se svi postupci i formalnosti vezani uz pristup i izvođenje uslužne djelatnosti mogu lako ispuniti na daljinu i elektroničkim putem preko pripadajuće jedinstvene kontaktne tačke i pri odgovarajućem nadležnom tijelu.</p> <p>2. Stav 1. ne odnosi se na pregled prostorija u kojima se pruža usluga niti na pregled opreme koju koristi pružatelj usluge kao ni na fizičko ispitivanje sposobnosti ili osobnog integriteta pružatelja usluga ili njegovog odgovornog osoblja.</p> <p>3. U skladu s postupkom iz člana 40. stava 2. Komisija usvaja detaljne propise za provođenje stava 1. iz ovog člana radi lakše interoperabilnosti informatičkih sustava i korištenja elektroničkih postupaka između država članica, uzimajući u obzir zajedničke norme na razini Zajednice.</p>	<p>Član 10 U članu 40 stav 2 mijenja se i glasi: “(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se u pisanoj ili elektronskoj formi i dostavlja se putem pošte, neposredno ili elektronskim putem Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.”</p> <p>Član 14 U članu 49 stav 1 mijenja se i glasi: “(1) Ugovor o kupoprodaji kulturnog dobra zaključuje se u pisanoj ili elektronskoj formi i dostavlja putem pošte, neposredno ili elektronskim putem Upravi, u roku od osam dana od dana zaključivanja.”</p> <p>Član 15 U članu 51 stav 1 tačka 3 poslije riječi “pisanoj” dodaju se riječi: “ili elektronskoj”.</p> <p>Član 17 U članu 55 stav 1 poslije riječi „odmah” dodaju se riječi: „putem pošte, usmeno ili elektronskim putem”.</p> <p>Član 30 U članu 81 stav 3 mijenja se i glasi: „(3) Odobrenje za istraživanja kulturnog dobra može se izdati pravnom ili fizičkom licu koje ima: 1) istraživačku licencu, odnosno odgovarajuću licencu u skladu sa propisima države članice Evropske unije; 2) elaborat istraživanja i zaštite; 3) obezbijedena tehnička i finansijska sredstava za vršenje istraživanja i sprovođenje mjera zaštite, odnosno tehnička i</p>	Potpuno usklađeno	

finansijska sredstva u skladu sa propisima države članice Evropske unije.”

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

“(7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje i potrebna dokumentacija iz st. 5 i 6 ovog člana dostavljaju se Upravi putem pošte, neposredno ili elektronskim putem.”

Dosadašnji stav 7 postaje stav 8.

Član 32

U članu 84 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Istraživačka licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispuni uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”

U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.

Stav 15 mijenja se i glasi:

“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih licenci propisuje Ministarstvo.”

Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.

Član 43

U članu 106 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Konzervatorska licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispuni uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o

	<p>tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.” U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.</p> <p>Stav 15 mijenja se i glasi: “(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja konzervatorske licence, odnosno priznatih licenci, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih konzervatorskih licenci propisuje Ministarstvo.” Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 9 Sustavi ovlašćivanja</p> <p>1. Pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti ne podliježe sustavu ovlašćivanja, osim ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) sustav ovlašćivanja nije diskriminirajući u odnosu na dotičnog pružatelja;</p> <p>(b) potreba za sustavom ovlašćivanja opravdava se prevladavajućim razlogom od društvenog interesa;</p> <p>(c) postavljeni cilj ne može se ostvariti manje strožim mjerama, a posebno zato što provođenje naknadne inspekcije ne bi bilo stvarno učinkovito jer je prekasno.</p> <p>2. U izvješću iz člana 39. stava 1. države članice navode i obrazlažu svoje sustave ovlašćivanja pokazujući njihovu usklađenost sa stavom 1. ovog člana.</p> <p>3. Ovaj se odjeljak ne odnosi na one aspekte sustava ovlašćivanja koje izravno ili neizravno uređuju drugi akti Zajednice.</p>	<p style="text-align: center;">Član 32</p> <p>U članu 84 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.</p> <p>Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase: “(13) Istraživačka licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije. (14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispunio uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”</p> <p>U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.</p> <p>Stav 15 mijenja se i glasi: “(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih licenci propisuje Ministarstvo.” Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.</p> <p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>U članu 106 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.</p> <p>Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase: “(13) Konzervatorska licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije. (14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispunio uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskih akata kojima će se bliže urediti uslovi i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke, odnosno konzervatorske licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih, odnosno konzervatorskih licenci</p>	<p>Danom ulaska CG u EU</p>

	<p>posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”</p> <p>U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.</p> <p>Stav 15 mijenja se i glasi:</p> <p>“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja konzervatorske licence, odnosno priznatih licenci, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih konzervatorskih licenci propisuje Ministarstvo.”</p> <p>Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.</p>			
Član 10 – Član 15	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog zakona.	
<p>Član 16</p> <p>Sloboda pružanja usluga</p> <p>1. Države članice poštuju pravo pružatelja usluga da djeluju u državi članici u kojoj nemaju poslovni nastan. Država članica u kojoj se pruža usluga osigurava slobodni pristup i slobodno izvođenje uslužne djelatnosti na svojem državnom području.</p> <p>Države članice ne smiju uvjetovati pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti na svojem državnom području ispunjavanjem nekog zahtjeva koji ne poštuje sljedeća načela:</p> <p>(a) nediskriminacije: zahtjev ne smije biti izravno ili neizravno diskriminirajući s obzirom na državljanstvo niti, u slučaju pravnih osoba, državu članicu poslovnog nastana;</p> <p>(b) nužnosti: zahtjevi moraju biti opravdani razlozima javnog reda, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili zaštite okoliša;</p> <p>(c) proporcionalnosti: zahtjev mora biti prikladan za ispunjenje postavljenog cilja i ne smije prekoračiti ono što je nužno za ostvarivanje tog cilja.</p> <p>2. Države članice ne smiju ograničiti slobodu pružanja usluga, ako pružatelj ima poslovni nastan u drugoj državi</p>	<p>Član 18</p> <p>U članu 60 stav. 1. na kraju tačke 1 umjesto tačka-zarez stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno u skladu sa propisima države članice Evropske unije;”.</p> <p>Član 30</p> <p>U članu 81 stav 3 mijenja se i glasi:</p> <p>„(3) Odobrenje za istraživanja kulturnog dobra može se izdati pravnom ili fizičkom licu koje ima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istraživačku licencu, odnosno odgovarajuću licencu u skladu sa propisima države članice Evropske unije; 2) elaborat istraživanja i zaštite; 3) obezbijedena tehnička i finansijska sredstva za vršenje istraživanja i sprovođenje mjera zaštite, odnosno tehnička i finansijska sredstva u skladu sa propisima države članice Evropske unije.” <p>Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>“(7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje i potrebna dokumentacija iz st. 5 i 6 ovog člana dostavljaju se Upravi putem pošte, neposredno ili elektronskim putem.”</p> <p>Dosadašnji stav 7 postaje stav 8.</p> <p>Član 32</p> <p>U članu 84 stav 2 poslije riječi “oduzima” stavlja se zarez i dodaju riječi: “odnosno priznaje”.</p> 	Potpuno usklađeno		

članici, namećući neki od sljedećih zahtjeva:

- (a) obvezu da pružatelj ima poslovni nastan na njihovom državnom području;
- (b) obvezu da pružatelj dobije ovlaštenje od njihovih nadležnih tijela, uključujući unos u registar ili registraciju kod profesionalnog tijela ili udruženja na njihovom državnom području, osim u slučajevima predviđenim u ovoj Direktivi ili drugim aktima prava Zajednice;
- (c) zabranu da pružatelj uspostavi neki oblik ili vrstu infrastrukture na njihovom državnom području, uključujući ured ili kancelariju potrebnu za dostavljanje navedenih usluga;
- (d) primjenu specifičnih ugovornih sporazuma između pružatelja i primatelja, kojima se samozaposlenim osobama sprečava ili ograničava pružanje usluga;
- (e) obvezu pružatelja da posjeduje posebni identifikacijski dokument, izdan od njihovih nadležnih tijela, koji je potreban za izvođenje uslužne djelatnosti;
- (f) zahtjeve koji utječu na uporabu opreme i materijala koji čine sastavni dio dostavljene usluge, osim opreme i materijala potrebnih za osiguranje zdravstvenih i sigurnosnih standarda na radnom mjestu;
- (g) ograničenja slobode pružanja usluga iz člana 19.

3. Državi članici u koju se pružatelj preseli nije zabranjeno uvođenje zahtjeva u pogledu pružanja uslužne djelatnosti, ako su ti zahtjevi opravdani razlozima javnog reda, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili zaštite okoliša te usklađeni sa stavom 1. Toj se državi članici također ne zabranjuje da u skladu s pravom Zajednice primijeni svoje propise o uvjetima zapošljavanja uključujući one predviđene u kolektivnim sporazumima.

4. Nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima na razini Zajednice, Komisija do 28. decembra 2011. Evropskom parlamentu i Savjetu dostavlja izvješće o primjeni ovog člana, u kojem razmatra potrebu za predlaganjem mjera za

Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(13) Istraživačka licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.

(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispuni uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije.”

U stavu 14 poslije riječi “izdatih” dodaju se riječi: “i priznatih”.

Stav 15 mijenja se i glasi:

“(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja istraživačke licence, odnosno priznavanje licence, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih istraživačkih licenci propisuje Ministarstvo.”
Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.

Član 40

Član 103 mijenja se i glasi:

“(1) Konzervatorski projekat je dokumentacija za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru.

(2) Konzervatorski projekat, zavisno od vrste kulturnog dobra, može da izrađuje javna ustanova iz člana 122 ovog zakona ili drugo pravno lice koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu iz člana 106 ovog zakona.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana konzervatorski projekat za nepokretno kulturno dobro za koje je neophodna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata, je idejni i glavni projekat izrađen u skladu sa zakonom.

(4) Privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik koji ima licencu za izradu tehničke dokumentacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata u slučaju iz stava 3 ovog člana, mora da ima i licencu u skladu sa članom 106 ovog zakona odnosno mora angažovati i ustanovu, odnosno pravno lice iz stava 2 ovog

<p>usklađivanje u pogledu uslužnih djelatnosti iz ove Direktive.</p>	<p>člana.</p> <p>(5) Ovlašćeni inženjer u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata u slučaju iz stava 3 ovog člana mora imati i odgovarajuću konzervatorsku licencu.</p> <p>(6) Saglasnost na konzervatorski projekat daje Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, ili privrednog društva koje vrši reviziju tehničke dokumentacije, odnosno organa nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.</p> <p>(7) Prije izrade konzervatorskog projekta vrše se sva potrebna istraživanja.</p> <p>(8) Bliži način i uslove za izradu konzervatorskog projekta i sadržaj konzervatorskog projekta propisuje Ministarstvo."</p> <p style="text-align: center;">Član 41</p> <p style="text-align: center;">Član 104 mijenja se i glasi:</p> <p style="text-align: center;">"Sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnom kulturnom dobru i konzervatorski nadzor</p> <p style="text-align: center;">Član 104.</p> <p>(1) Konzervatorske mjere na pokretnom kulturnom dobru mogu da sprovode javne ustanove, odnosno pravna i fizička lica iz člana 8 ovog zakona.</p> <p>(2) Konzervatorski nadzor nad sprovođenjem konzervatorskih mjera iz stava 1 ovog člana vrši javna ustanova iz člana 122 ovog zakona, odnosno Uprava ako ta ustanova sprovodi konzervatorske mjere.</p> <p>(3) Ustanova iz stava 2 ovog člana, odnosno Uprava sačinjava izvještaj o konzervatorskom nadzoru, koji sadrži detaljan opis praćenja sprovođenja konzervatorskih mjera sa fotodokumentacijom."</p> <p style="text-align: center;">Član 42</p> <p style="text-align: center;">Član 105 mijenja se i glasi:</p> <p style="text-align: center;">"Sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i konzervatorski nadzor</p> <p style="text-align: center;">Član 105</p> <p>(1) Vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra ili</p>			
--	--	--	--	--

	<p>investitor dužan je da prijavi Upravi sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i obezbijedi konzervatorski nadzor.</p> <p>(2) Sprovođenje konzervatorskih mjera iz stava 1 ovog člana može da vrši javna ustanova iz člana 122 ovog zakona ili pravno lice koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima.</p> <p>(3) Konzervatorski nadzor nad sprovođenjem konzervatorskih mjera iz stava 1 ovog člana vrši pravno lice koje ima konzervatorsku licencu za izradu konzervatorskog projekta i za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima i sačinjava izvještaj o konzervatorskom nadzoru, koji sadrži detaljan opis praćenja sprovođenja konzervatorskih mjera sa foto-dokumentacijom i dostavlja ga Upravi.</p> <p>(4) Na sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru za koje je potrebna prijava građenja, odnosno građevinska dozvola primjenjuje se i zakon kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata a Uprava može da u toku svih faza građenja izvrši uvid na licu mjesta i ako utvrdi da se ne postupà u skladu sa zakonom i pravilima struke donese rješenje o zabrani daljeg izvođenja radova.</p> <p>(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana stručni nadzor je dužan da dostavlja Upravi fazni izvještaj o vršenju stručnog nadzora, obavijesti Upravu o utvrđenim nepravilnostima i traži mišljenje za njihovo otklanjanje, odnosno saglasnost na izmijenjeni projekat.</p> <p>(6) Uprava je dužna da utvrdi da li su radovi izvedeni u skladu sa konzervatorskim projektom nakon dostavljanja izvještaja iz stava 3 ovog člana, odnosno na zahtjev stručnog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.</p> <p>(7) Uprava je dužna da, po obavještenju stručnog nadzora prije sačinjavanja konačnog izvještaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata, sačini i dostavi stručno mišljenje u slučaju gradnje na ili u neposrednoj blizini nepokretnog kulturnog dobra."</p>			
--	--	--	--	--

	<p>Član 43</p> <p>U članu 106 stav 2 poslije riječi "oduzima" stavlja se zarez i dodaju riječi: "odnosno priznaje".</p> <p>Poslije stava 12 dodaju se dva nova stava koji glase:</p> <p>"(13) Konzervatorska licenca će se priznati stranom pravnom i fizičkom licu ako je izdata u skladu sa odgovarajućim propisima države članice Evropske unije.</p> <p>(14) Ako lice iz stava 13 ovog člana ispuní uslove za oduzimanje licence iz stava 10 ovog člana, Ministarstvo će posebnim rješenjem zabraniti rad na teritoriji Crne Gore i o tome obavijestiti državu članicu Evropske unije."</p> <p>U stavu 14 poslije riječi "izdatih" dodaju se riječi: "i priznatih".</p> <p>Stav 15 mijenja se i glasi:</p> <p>"(15) Bliže uslove i način izdavanja, prestanka važenja i oduzimanja konzervatorske licence, odnosno priznatih licenci, kao i sadržaj i način vođenja registra izdatih i priznatih konzervatorskih licenci propisuje Ministarstvo."</p> <p>Dosadašnji st. 13, 14 i 15 postaju st. 15, 16 i 17.</p>			
Član 17 – Član 22	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog zakona.	
<p>Član 23</p> <p>Osiguranje i jamstva profesionalne odgovornosti</p> <p>1. Države članice mogu osigurati da pružatelji čije usluge predstavljaju izravnu i posebnu opasnost za zdravlje ili sigurnost primatelja ili treće osobe, ili rizik za finansijsku sigurnost primatelja, zakluče osiguranje profesionalne odgovornosti, primjereno vrsti i stupnju opasnosti, ili da predvide jamstvo ili slično rješenje koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na njihovu svrhu.</p> <p>2. Ako pružatelj ima poslovni nastan na njihovom državnom području, države članice ne mogu zahtijevati osiguranje ili jamstvo profesionalne odgovornosti ako je u drugoj državi članici u kojoj već ima poslovni nastan pružatelj već pokriven jamstvom koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na namjenu ili pokrivenost koje se osigurava u smislu osiguranog rizika, osigurane svote ili</p>	<p>Član 16</p> <p>U članu 52 na kraju stava 5 briše se tačka i dodaju riječi: „koji obezbjeđuje jamstvo u traženom iznosu u državi članici Evropske unije.”</p> <p>U stavu 6 poslije riječi „dobara“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „antikviteta i umjetnina“.</p> <p>Član 30</p> <p>U članu 81 stav 3 mijenja se i glasi:</p> <p>„(3) Odobrenje za istraživanja kulturnog dobra može se izdati pravnom ili fizičkom licu koje ima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istraživačku licencu, odnosno odgovarajuću licencu u skladu sa propisima države članice Evropske unije; 2) elaborat istraživanja i zaštite; 3) obezbijeđena tehnička i finansijska sredstava za vršenje istraživanja i sprovođenje mjera zaštite, odnosno tehnička i 	Potpuno usklađeno		

<p>gornje granice jamstva i mogućeg isključenja iz pokrivača. U slučaju djelomične jednakovrijednosti države članice mogu zatražiti dodatna jamstva za pokrivače nepokrivenih aspekata. Ako od pružatelja s poslovnim nastanom na svom državnom području država članica zahtijeva potpisivanje osiguranja profesionalne odgovornosti ili drugo jamstvo, ta država članica kao dostatan dokaz prihvaća potvrde takvog osiguranja, izdane od kreditnih institucija i osiguravatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici.</p> <p>3. Stavovi 1. i 2. ne utječu na profesionalna osiguranja ili jamstvene aranžmane predviđene u drugim aktima Zajednice.</p> <p>4. Radi provedbe stava 1. Komisija može, u skladu s regulatornim postupkom iz člana 40. stava 2., uspostaviti popis usluga koje pokazuju obilježja iz stava 1. ovog člana. Komisija može također, u skladu s postupkom iz člana 40. stava 3., usvojiti mjere za izmjenu i dopunu neključnih odredaba ove Direktive, tako da se ona dopuni uspostavom zajedničkih kriterija za određivanje primjerenog osiguranja ili jamstava iz stava 1. ovog člana s obzirom na vrstu i opseg rizika.</p> <p>5. Za potrebe ovog člana</p> <ul style="list-style-type: none"> — „izravna i posebna opasnost“ znači opasnost koja izravno proizlazi iz pružanja usluge, — „zdravlje i sigurnost“ znači sprečavanje smrtnog slučaja ili ozbiljne osobne ozljede primatelja ili treće osobe, — „financijska sigurnost“ znači sprečavanje značajnog novčanog gubitka ili pada vrijednosti imovine primatelja, — „osiguranje profesionalne odgovornosti“ znači osiguranje koje pružatelj zaključuje u vezi s potencijalnim odgovornostima prema primateljima i prema potrebi trećim stranama, koje proizlaze iz pružanja usluge. 	<p>financijska sredstva u skladu sa propisima države članice Evropske unije.”</p> <p>Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>“(7) Zahtjev za izdavanje odobrenja za istraživanje i potrebna dokumentacija iz st. 5 i 6 ovog člana dostavljaju se Upravi putem pošte, neposredno ili elektronskim putem.”</p> <p>Dosadašnji stav 7 postaje stav 8.</p>			
---	--	--	--	--

Član 24 – Član 46	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog zakona.	
-------------------	---------------------------	--	--	--